PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul XXXIX Nr. 8310 | Duminică 18 ianuarie 1970 | 6 PAGINI — 30 BANI

ÎN ZIARUL DE AZI:

- **În centralele industriale : CUM și CINE acționează pîrghiile financiare ?**
- **Îndemn și argumente pentru legumicultori**
- **Muzeele sătești (inițiative meritorii în așteptarea unui suport organizatoric și științific)**

ÎNLOCUITORII METALULUI

O inexplicabilă inerție încetinește ritmul extinderii în industrie a pieselor din materiale plastice

În articolul intitulat „Între industria constructoare de mașini și industria chimică «mărul discordiei» e din masă plastică" — publicat în „Scînteia" din 8 ianuarie a.c. — relevînd cerința extinderii folosirii înlocuitorilor de metal, am făcut unele referiri critice și la adresa întreprinderilor din industria chimică. Continuăm, deci, investigațiile anchetei noastre în unități de prelucrare a polimerilor, laboratoare de cercetări și la Centrala industrială de anvelope și mase plastice din Ministerul Industriei Chimice, urmărind răspuns la întrebările : Ce ar trebui întreprins în scopul înfăptuirii indicațiilor date de plenara C.C. al P.C.R. din 10—13 decembrie 1969 privind promovarea cu mai mult curaj a materialelor noi în industrie, care să asigure economisirea materiilor prime deficitare și ridicarea nivelului calitativ al produselor ? În ce domenii sînt necesare eforturi imediate pentru scurtarea la maximum a perioadei — azi extrem de îndelungată — de asimilare a pieselor și reperelor din mase plastice atît de solicitate în construcția de mașini și utilaje ?

Răspunsul inginerilor și tehnicienilor, al cadrelor de conducere din cîteva unități din industria chimică vădește faptul că aceștia au înțeles răspunderea care le revine în domeniul introducerii pe scară mai largă a înlocuitorilor de „materiale clasice" în economie.

— În momentul de față, nu se mai poate admite ca întreprinderea noastră să rămînă, în continuare, o mare producătoare de articole de larg consum — ne-a spus ing. **Nicolae Sîrbu,** directorul Uzinei de prelucrare a maselor plastice din Capitală. Producția acestor articole ar trebui preluată integral de industria ușoară, industria locală și cooperația meșteșugărească, ce și-au creat însemnate capacități de prelucrare a polimerilor, iar unitățile din industria chimică să fie specializate numai în fabricația produselor tehnice și a materialelor pentru construcții.

— Ideea a mai fost formulată cu vreo doi ani în urmă. Ce împiedică materializarea ei practică ?

— Pare curios, dar nu este nici pe departe vorba de vreo dificultate tehnică sau organizatorică, ci de o chestiune de formă, ca să-i spunem așa. Problema specializării unităților noastre în fabricația de produse pentru industrie și construcții nu este înțeleasă de unele organe economice centrale. Comitetul de Stat al Planificării a stabilit și pentru 1970 ca unitățile din ramura noastră să livreze bunuri de larg consum din materiale plastice, în valoare de multe zeci de milioane de lei.

Consecințele acestui mod de a acționa în planificarea producției de materiale plastice nu sînt greu de imaginat. În prezent, nu numai întreprinderile industriei chimice au un profil extrem de eterogen în domeniul sortimentației de produse fabricate din polimeri, ci și cele din industria locală și ușoară. Toate unitățile, indiferent de departamentele de care aparțin, produc atît articole tehnice, cît și bunuri de larg consum. Această lipsă de specializare îngreunează, în primul rînd, experimentarea și asimilarea de produse noi. Dacă specialiștii dintr-o uzină constructoare de mașini, de pildă, de la „7 Noiembrie" din Craiova, intenționează să realizeze un reper din material plastic, ei se adresează fie Uzinei de prelucrare a maselor plastice din București, fie Fabricii chimice din Orăștie, ambele ale Ministerului Industriei Chimice, sau întreprinderilor similare din București, Oradea și Sibiu ale Ministerului Industriei Ușoare. Cererea uzinei este însă refuzată iar — în cel mai bun caz — întreprinderile amintite stabilesc un termen de fabricare a reperelor extrem de lung. „Ce vreți, nu avem capacitate disponibilă" — invocă în mod curent furnizorii de piese din mase plastice.

Există, cu adevărat, o „strangulare" în capacitățile de prelucrare a

Ing. Nicolae PANTILIE

(Continuare în pag. a III-a)

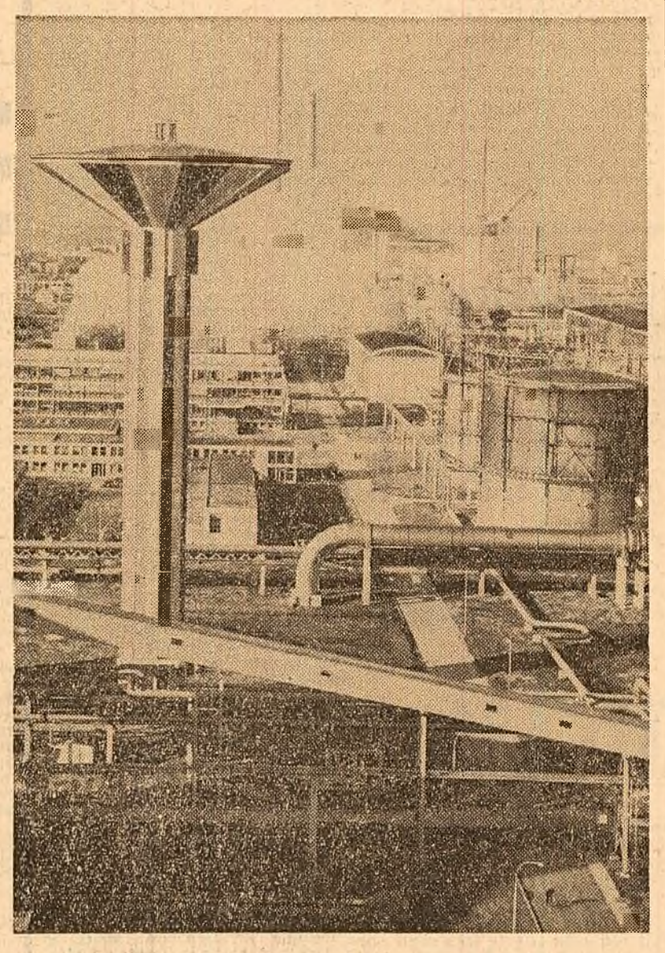

RETORTELE CRAIOVEI FERTILIZEAZĂ OGOARELE

Imaginea acestui nou relief am surprins-o la Craiova, pe malul Jiului, unde funcționează un mare combinat destinat chimizării complexe a gazelor naturale. Un întreg complex de fabrici produce de cîțiva ani. Întîietatea în producția generală o dețin îngrășămintele: ureea și azotatul de amoniu. Oxigenul tehnic, acidul azotic și acidul acetic, acetatul de vinil, acetilena, butanolul, catalizatorii etc. compun nomenclatorul de produse ale „salbei de fabrici" ale Combinatului chimic din Craiova. Fertilitatea ogoarelor se pregătește deci și în uriașele retorte ale chimiei craiovene, care furnizează mii și mii de tone de substanță activă. Printre beneficiarii săi se numără unitățile agricole din multe județe ale țării și un important număr de firme de peste hotare.

Foto : **Gh. Vințilă**

PAGINA A II-A

- **Cooperativele de construcții : „Aduceți zidurile (sau măcar cărămizile) și vă facem casa..."**
- **Cine vorbea de „albul imaculat al zăpezii" ?**
- **Monopolul căruțașului de ocazie**
- **Am primit scrisoarea dv. !**

NUMAI CU O REPLICĂ SCLIPITOARE NU SE FACE UN SPECTACOL

Sorana COROAMĂ

O piesă de teatru nu se constituie din aluzii și poante, iar o dramaturgie națională dintr-o succesiune de replici, oricît de scînteietoare. Vorbele de duh, aforismele, metaforele sînt binevenite, dar un titlu celebru — „Cuvinte potrivite" — ne învață că poetul avea în primul rînd ce spune. Că spunea exact cît voia, însoțindu-ne totuși într-o fabuloasă călătorie dincolo de limite. Cît despre felul unic și inimitabil în care spune, fără îndoială el poate fi studiat, analizat, comentat, deși, desigur, refuz și eu să cred că mecanismul poeziei, al artei în general, poate fi demontat, așa după cum poate fi demontat delicatul ceas electronic. Totuși...

O experiență recentă, Festivalul național de teatru — nu destul de îndepărtat ca să nu fie încă viu printre noi, nu destul de apropiat ca să nu putem emite judecăți cît de cît de ansamblu și cu speranța imparțialității — ne-a pus față în față cu o bună parte a dramaturgiei actuale, într-o suită de spectacole mai mult sau mai puțin ingenioase, interesante.

Se vorbește mult și se vorbește frumos. De atîtea ori am ris cu toții, am aplaudat sau ne-am simțit înfiorați de o replică bine adusă din condei, bine lansată de la înălțimea podiumului scenei, bine pusă în pagină de un regizor priceput. De atîtea ori, ceea ce este mai însemnat, învățămintele istoriei, ca și ideile contemporaneității s-au exprimat convingător și emoționant. (Nu prea este de înțeles unde cade exact granița asta dintre contemporan și istoric, dar în sfîrșit... Atît de mult s-a insistat, în discuțiile festivalului, asupra pieselor „istorice" sau neistorice, încît poate că există, într-adevăr un an, o lună, un ceas și o secundă de la care „încoace" ești contemporan și „încolo" istoric !)

De atîtea ori am reacționat (pozitiv !) la poante și ne-am bucurat că am sesizat aluzia, încît uneori se părea că există un fel de întrecere dotată cu marele premiu al festivalului pentru fericitul numărul 1 al lui „Cine știe cîștigă"

Fără îndoială, dacă a existat cîndva vreo cheie la scrierile lui Shakespeare sau la cele ale lui Dante, aceasta s-a pierdut de mult, fără nici o pagubă pentru noi, căci nu găselnițele, poantele și aluziile ne interesează, ci ceea ce, decantat, epurat, malaxat și transfigurat, „a devenit" substanță și expresie unică și de neconfundat, revărsînd asupra noastră hohotul de rîs, strigătul, imensitatea durerii, luciditatea și ascuțimea gîndirii, pasiunea, dorința deznădejdea, fapta și ideea pe care a precedat-o. Această construcție perfectă și uriașă, făcută nu prin acumulare, ci prin selectare, împacă, ciudat, noțiuni din sfere deosebite, tumultul cu rigoarea, de pildă.

Nivelul mediu atît al textelor de la care s-a pornit în recentul festival, cît și al realizărilor scenice a fost incontestabil împins simțitor în sus, în ultimul timp putîndu-se vorbi cu mîndrie și seriozitate de bune realizări profesionale în domeniul artei scenice românești, așa după cum dramaturgia noastră a depășit de mult faza în care textul de calitate era o apariție singuratică. Totuși, nu știu de ce, unele dintre serile de teatru prilejuite de F.N.T. (în fazele finale, dar și în finala bucureșteană) au creat o senzație de neîmplinit.

(Continuare în pag. a V-a)

ÎNVĂȚĂMÎNTUL SUPERIOR în fața simbiozei ȘTIINȚĂ — PRODUCȚIE

Prof. ing. Cornel PENESCU,
membru corespondent al Academiei

Să fie oare exagerată, adică neîntemeiată sublinierea că, **astăzi, creșterea productivității muncii — indice care reflectă în mare măsură nivelul dezvoltării economice a unei țări — se datorează, în proporție de 60 la sută, factorilor de progres tehnic ? Nicidecum !** Această apreciere este perfect îndreptățită și experiența arată că dintre factorii care condiționează în egală măsură aspectul semnalat face parte indiscutabil investigația științifică, desfășurată atît în instituții speciale, cît și în marile universități. Dacă adăugăm faptul că ideea unității inseparabile dintre activitatea universitară și cercetarea științifică revine, cu egală frecvență, ori de cîte ori se discută despre aportul dominant al acestei activități în competiția tehnico-economică mondială, găsim îndreptățită intenția de a repune în discuție rolul și coordonatele unei atari preocupări.

Învățămîntul tehnic superior, caracterizat, în această etapă, prin modernizări de structură și multiple adiționări calitative, face imperios necesară prezența reală a fiecărui cadru didactic în sfera de activitate științifică. Cu atît mai mult, unele analize de perspectivă opinează spre dezvoltarea activității de cercetare în instituții de învățămînt superior. **Contrar însă spiritului însuși prin care ea se definește și se justifică, cercetarea științifică în învățămîntul superior se dezvoltă sub posibilități și pe dimensiuni încă reduse.** Cum se explică o asemenea stare de lucruri ? Care sînt direcțiile de acțiune pentru valorificarea potențialului de creație existent în cuprinsul catedrelor universitare ? Iată întrebările cărora trebuie să le dăm răspuns, nu înainte de a discuta unele probleme cu caracter mai general.

Aparent, tehnica trebuie să fie subordonată științei, deci influențată direct de cuceririle acesteia. Dar, de multe ori, tratarea simplistă a simbiozei știință-producție duce nu la o întrepătrundere, ci la o izolare a celor două domenii de activitate. De aici rezultă, în mod inevitabil, că, pentru a se asigura o dezvoltare corespunzătoare, este necesar să se cunoască cerințele producției și, deci, ale tehnicii pentru știință. De aceea, influențarea directă a tehnicii de către știință este un proces bidirecțional, ceea ce nu

puncte de vedere

face decît să întărească legătura între aceste domenii.

Practica arată că **ponderea esențială a activității științifice o reprezintă acele teme care contribuie, prin progrese mai mici, mai puțin spectaculoase, dar cu efecte materiale și sociale dintre cele mai mari, la dezvoltarea economică.** În acest context apare clar noțiunea de eficiență a activității științifice. În definitiv, știința-forță de producție trebuie tratată și din punctul de vedere al eficienței economice. Cum, în general, o soluție optimă este univocă, rezultă evident și o distribuție univocă a cercetărilor de efectuat.

Particularizînd acest criteriu general, raportîndu-l la specificul universitar, rezultă că fiecărui cadru didactic selecționat cu grijă și exigență trebuie să-i revină spre rezolvare probleme cu caracter atît teoretic, cît și aplicativ, el nefiind doar un pedagog bun, venit să formeze și să instruiască viitorii noștri specialiști, ci și un cercetător științific cu mari posibilități. În plus, activitatea științifică este reglementată ca făcînd parte din activitatea normată a fiecărui cadru didactic.

Se constată însă, în **frecvente cazuri, că cercetările din învățămînt sînt în insuficientă măsură legate direct de nevoile practicii.** Se întîlnește destul de des fenomenul **alegerii izolate a tematicii de cercetare, după dorința subiectivă a cadrului didactic,** fără a se vedea, în prealabil, în ce măsură această tematică este utilă economiei naționale. Dar principalele cauze ale eficienței scăzute a muncii de cercetare în învățămînt rezidă în însuși **mecanismul de elaborare a tematicii în general și a conducerii activității în special. Există încă tendința ca temele de cercetare rezultînd din necesitățile unor întreprinderi și instituții să fie transmise spre rezolvare doar institutelor de cercetări departamentale respective,** deși de multe ori competența cercetătorilor cadre didactice este superioară celor din aceste institute. Cînd, în cazuri mai rare, se recurge la cercetarea universitară, se dau **teme fie minore,** pe care chiar laboratoarele uzinale ar putea să le rezolve, **fie necesitînd investiții mari** de fonduri în utilaje, uitîndu-se că dotarea institutelor de învățămînt superior este în orice caz mai slabă decît a institutelor departamentale.

Există, în plus, dificultatea legată de **insuficienta reglementare a încheierii contractelor de colaborare**

(Continuare în pag. a III-a)

Dialog fertil, generator de noi perspective pentru dezvoltarea relațiilor româno-iugoslave

S-a confirmat din nou în aceste zile adevărul că întîlnirile și contactele între factorii de răspundere — devenite tradiționale în raporturile României și Iugoslaviei — reprezintă o practică utilă, fructuoasă pentru amplificarea acestor raporturi în spiritul stimei și prieteniei, al încrederii și înțelegerii reciproce, în numele țelurilor comune — făurirea socialismului, promovarea idealurilor de progres și prosperitate, a păcii și securității în lume.

Vizita făcută în țara vecină și prietenă de președintele Consiliului de Miniștri, Ion Gheorghe Maurer, la invitația președintelui Vecei Executive Federale, Mitia Ribicici, se înscrie în cadrul acțiunilor convenite cu prilejul întîlnirii dintre tovarășii Nicolae Ceaușescu și Iosip Broz Tito la 20 septembrie 1969 la Porțile de Fier, la care s-a reafirmat hotărîrea comună de a extinde în continuare colaborarea politică, economică, tehnico-științifică și în alte domenii și, totodată, de a depune noi eforturi în scopul îmbunătățirii atmosferei în relațiile internaționale, al dezvoltării unei largi colaborări între state, al întăririi păcii.

Acum, cînd vizita a luat sfîrșit, se poate spune cu deplin temei că ea a fost fertilă, bogată în rezultate pozitive, în hotăriri și măsuri concrete, menite să deschidă noi perspective, dintre cele mai favorabile, dezvoltării continue a bunelor relații româno-iugoslave. Consemnate în comunicatul comun publicat în ziarele de ieri, aceste rezultate demonstrează încă o dată ce mult pot realiza pe planul raporturilor reciproce două țări și popoare constructoare ale socialismului, care se călăuzesc neabătut după principiile egalității în drepturi, ale respectului și avantajului reciproc.

După cum s-a anunțat, în cursul vizitei, președintele Consiliului de Miniștri al României a fost primit de către președintele R.S.F. Iugoslavia, președintele Uniunii Comuniștilor din Iugoslavia, tovarășul Iosip Broz Tito, cu care a avut o convorbire cordială, prietenească.

Același spirit a caracterizat convorbirile purtate între președinții guvernelor român și iugoslav, atît pe planul relațiilor bilaterale, cît și în problemele vieții internaționale. Abordate într-o manieră practică, concretă, aceste convorbiri au pornit de la actualul stadiu de dezvoltare a colaborării multilaterale româno-iugoslave, de la progresele înregistrate pînă acum pe tărîmul cooperării economice, tehnico-științifice, realizări a căror cea mai amplă expresie o constituie construirea în comun a grandiosului complex hidroenergetic și de navigație Porțile de Fier. Totodată, au fost apreciate pozitiv rezultatele convorbirilor purtate în decembrie 1969, precum și în timpul actualei vizite de președinții celor două părți în Comisia mixtă româno-iugoslavă de colaborare economică. Șefii celor două guverne și-au exprimat satisfacția față de înțelegerile noi, importante, pe planul colaborării bilaterale, arătînd că o însemnătate deosebită în această privință vor avea realizarea contractului de livrări reciproce de locomotive electrice și subansamble, noile contracte de cooperare în producția de mașini-unelte, rulmenți, subansamble și piese în perioada 1971—1975, tranzitarea prin România de țiței importat de Iugoslavia. Prezintă, de asemenea, o remarcabilă însemnătate acordurile referitoare la micul trafic de călători în zona de frontieră și deschiderea unui nou punct rutier de frontieră, înțelegerile referitoare la amenajarea turistică a zonei Porțile de Fier, îmbunătățirea reglementărilor în domeniul poștelor și telecomunicațiilor etc.

O trăsătură caracteristică a convorbirilor româno-iugoslave, care se cuvine subliniată în mod deosebit, a constituit-o, pe lîngă înțelegerile concrete privind cooperarea reciprocă, efortul comun de a se identifica noi domenii și acțiuni de cooperare, forme variate și metode nefolosite pînă în prezent, pe diferite planuri — în primul rînd pe linia cooperării în producție — și care să corespundă posibilităților tot mai largi decurgînd din progresul continuu al economiilor celor două țări. În această ordine de idei o mare importanță are — după cum relevă comunicatul final — stabilirea direcțiilor principale ale colaborării economice și tehnico-

B. STOIAN

(Continuare în pag. a VI-a)

Nu-i lăsați pe „mentorii viciului" să facă prozeliți!

CUNOAȘTEȚI BINE CINE SÎNT PRIETENII FIULUI DV. ?
DE LA „SETEA DE AVENTURI" LA INFRACȚIUNE
PERMANENTUL VINOVAT: INDIFERENȚA

Într-o anchetă — „Corăbii în derivă" — publicată nu de mult în coloanele „Scînteii", se atrăgea atenția, între altele, asupra unei anumite categorii de indivizi periculoși, elemente antisociale, de obicei fără ocupație, care, ducînd o viață dubioasă, însăilată din expediente și afaceri ilicite, reușesc să ademenească adolescenți dezorientați, pe care-i utilizează în scopuri necinstite și-i împing treptat în mocirla infracționismului.

Pentru a-și recruta complici, acești indivizi procedează simplu și totodată „psihologic". Personajul apare la început într-o postură de tip interesant și dezinteresat ; el se erijează în „prietenul" și „sfătuitorul" tînărului și trece la treabă începînd prin a povesti, cu lux de amănunte, aventurile sale captivante, „bărbătești". Asemenea „colocvii" au loc, de obicei, pe înserat, la un coniac sau la un colț de stradă... Bineînțeles, discuția nu vizează nici un moment aspectul material (care îl interesează pe infractor), ci urmărește doar latura „romantică" a întîmplărilor, accentuînd asupra senzaționalului, asupra plăcerii de a face un anume lucru ieșit din comun, în „secret", lucru ce ar solicita, chipurile, îndrăzneala, îndemînarea etc. Și cînd această pregătire s-a încheiat, nu mai rămîne decît să li se ofere tinerilor în cauză ocazia de a dovedi „ce pot", însoțindu-l pe răufăcător, pentru ca la urmă să primească drept „recompensă", eventual, o plimbare cu o mașină furată.

Așadar, acele însușiri de elan și cutezanță, caracteristice mai cu seamă vîrstelor tinere, sînt exploatate de acești indivizi, convertite în viciu și îndreptate împotriva tinerilor înșiși și a societății. În cele ce urmează vă prezentăm cîteva din cazurile de acest gen, pe care le-am investigat de curînd.

...Cel din fața noastră ne privește degajat, cu impertinență. De la început „joacă" nepăsarea, cu toate că, în ținuta aceasta vărgată, e o poză care nu-l prinde deloc.

Încercăm să legăm o discuție. Răspunsurile sînt seci, categorice (nu îngăduie să fie puse la îndoială!). E adevărat că... Dar el nu e chiar atît de vinovat. Cazacu (un complice) a fost cu ideea, el doar... a aplicat-o! Da, se „specializase" în „Fiat"-uri. Tinerii? Au venit singuri...

ancheta socială

Erau curioși, ca toți de vîrsta lor. Pesemne le plăcea. Nu mai știe cu exactitate cîte furturi a făcut, da' nu sînt așa multe. (Doar vreo.. 80 !) N-a mai furat pînă acum (!). A fost și în cîmpul muncii. Ultima oară a lucrat ca șofer la I.R.A. 4. Și-a dat demisia că nu s-a înțeles cu șeful de coloană.

Interlocutorul se numește **Viorel Pușcașiu,** de meserie șofer, arestat pentru furturi săvîrșite împreună cu diverși complici, în majoritate minori între 15 și 18 ani.

La autobaza I.R.A. 4 Filaret:

— Lui Pușcașiu i-am desfăcut contractul de muncă conform normelor legale în vigoare pentru indisciplină și absențe repetate de la program — ne informează directorul autobazei, ing. Lucian Rusu. De fapt la noi a lucrat numai șase luni. A fost, cum se poate vedea și din cartea de muncă, un fel de „pasăre călătoare". În opt ani a schimbat vreo opt întreprinderi și nicăieri n-a rămas mai mult de cîteva luni, cu largi perioade de „repaus" între o angajare și alta. (Din ce s-a întreținut în aceste perioade?)

— Trebuie să știți că a furat și de la noi niște piese — precizează Cristache Cristescu, șeful de coloană — dar cei care le aveau în primire l-au prins și s-au mulțumit să-i dea o bătaie...

Reținem : a fost prins, dar în loc să fie trimis în judecată, să răspundă potrivit legii pentru fapta sa, „i s-a dat o bătaie" și a fost astfel lăsat în pace să-și continue activitatea infracțională, soldată cu însemnate daune aduse unui mare număr de cetățeni. Nu e oare prea scump plătită această îngăduință ?

Nicolae Seling, zis „Cric", este un client mai vechi al

Ion VLAICU

(Continuare în pag. a V-a)

DIALOG CETĂȚENESC

Cooperativele de construcții: „ADUCEȚI ZIDURILE (sau măcar cărămizile) ȘI VĂ FACEM CASA...“

An de an, pe întreg cuprinsul țării, mii de familii din sate și orașe contractează cu cooperativele meșteșugărești, cu unități ale industriei locale sau ale cooperației de consum, construirea de locuințe proprietate personală. Aceste locuințe, alături de cele ale trusturilor de construcții, vin să îmbogățească patrimoniul locativ al țării. Atacarea unor lucrări izolate de către trusturile de construcții, specializate în construcții de blocuri cu mai multe niveluri, după dimensiuni standardizate, ar fi neeconomicoasă. Dispersarea șantierelor, volumul redus al lucrărilor în cadrul unui șantier n-ar putea asigura utilizarea rațională a utilajelor de mare randament, o productivitate ridicată a muncii. Cooperativele însă, executînd, în paralel cu construcțiile noi, și alte lucrări de întreținere și reparații, pot să-și organizeze mai judicios munca.

Deși de dată recentă, sectorul de construcții de locuințe din cadrul cooperației meșteșugărești a cunoscut o dezvoltare rapidă. Ca urmare, în răstimpul a trei ani, volumul valoric al prestărilor în construcții **s-a triplat.** Acest ritm deosebit de ridicat a determinat desprinderea unor cooperative din cele cu profil mixt și specializarea lor în domeniul construcțiilor. Astăzi, în mai bine de jumătate din județele țării funcționează asemenea cooperative cu profil distinct, iar acolo unde nu au fost create condiții pentru înființarea cooperativelor pe profil, funcționează șantiere și secții de construcții. **Practic, întreg teritoriul țării este acoperit cu unități de construcții ale cooperației meșteșugărești.**

Ancheta efectuată în mai multe județe din țară ne-a condus la concluzia că, deși s-au adus substanțiale îmbunătățiri cadrului organizatoric, activitatea de construcții nu se ridică încă la nivelul cerințelor și posibilităților. Sînt numeroase județe în care volumul construcțiilor de locuințe este redus : în anul 1969, în județul Vrancea (unde activează cooperativa „Constructorul“, desprinsă recent din cooperativa „Prestarea“) au fost construite... **patru** case noi, unele încă neterminate ; în județul Argeș (cooperativa „Prestarea“) — **șapte** locuințe etc. În alte județe, cum este cazul județului Cluj, această activitate înregistrează regrese de la an la an. În 1967 — **treizeci** locuințe, în 1968 — **șapte,** în 1969 — **șase,** iar pentru 1970 nu s-a încheiat încă **nici un** contract.

În legătură cu aceasta ne-am interesat de modul în care cooperativele respectă clauzele stipulate de contractele încheiate cu cetățenii pentru construcția de locuințe. Să dăm mai întîi cuvîntul beneficiarilor :

— Am contractat în anul 1967 cu cooperativa „Constructorul“-Cluj construcția unui imobil în str. Brassai. Termenul de executare a lucrării a fost iulie 1968. Dar nu a fost respectat. S-au stabilit alte termene, dar și acestea au fost depășite. Abia la sfîrșitul lui 1969 ne-a fost predată construcția, dar și atunci incomplet finisată. Primele semne ale modului cum s-a lucrat au și început să apară : uși și geamuri ce nu se închid, pereți cu crăpături ș. a.

Exemplul este semnificativ, întrucît numeroase locuințe contractate în 1967 au avut o istorie asemănătoare, mai ales în ce privește termenul de execuție. Din contractele încheiate în anul 1968 de cooperativa „Constructorul“-Cluj, pînă în prezent n-au fost realizate **nici jumătate,** iar dintre cele din 1969 — **nici unul.** O informare pusă la dispoziție de UCECOM vine să ne confirme că exemplele expuse aici nu reprezintă cazuri izolate. Aflăm astfel că și la cooperativele „Prestarea“-Craiova, „Constructorul“-Constanța, „Întreținerea“-Ploiești s-au înregistrat depășiri ale termenelor contractuale, iar la cooperativele „Constructorul“-Constanța, „Prestarea“-Craiova au fost semnalate lucrări de slabă calitate.

Am solicitat opinia unor persoane cu munci de răspundere din sectorul de construcții cooperatist în legătură cu cauzele acestor stări de lucruri. **Vasile Udrescu,** președintele cooperativei „Constructorul“-Cluj, ne-a declarat : „Am vrut să ne facem un titlu de cinste din a construi locuințe proprietate personală care să satisfacă cele mai exigente gusturi. Practica a dovedit însă că această activitate, în loc de satisfacții, ne dă numai bătaie de cap, iar din punct de vedere economic înseamnă pierderi. Din acest motiv ne ferim să mai încheiem contracte. Nu există reglementări precise în ceea ce privește finanțarea și prețurile, mai ales la manoperă, a acestor lucrări, de unde și deficitul cu care au fost realizate construcțiile noi. De asemenea, nu este reglementată nici problema aprovizionării cu materiale. Am încercat să utilizăm materialele ce ne erau repartizate pentru reparații, dar am intrat în conflict cu dispozițiile forului nostru tutelar (UCECOM), care spune că nu avem voie să dăm altă destinație materialelor. Nu înțeleg de ce pentru reparații se pot asigura materiale de construcții, iar pentru construcțiile noi nu“.

Alexandru Brînzea, vicepreședintele cooperativei „Prestarea“-Pitești : „Adeseori punem cetățeanul în situația să alerge după materiale prin țară, să procure ciment, cărămizi sau geamuri, să le transporte, ceea ce evident nu este soluția cea mai corespunzătoare, atît pentru el cît și pentru noi. Această practică aduce perturbații în fluxul de construcții, prelungind termenul de dare în folosință a lucrărilor. Ducem, de asemenea, lipsă de forță de muncă specializată“.

Ion Panait, președintele cooperativei „Constructorul“-Focșani : „Organizația județeană de aprovizionare (OCMAD), care ar trebui să ne ajute în procurarea de materiale, s-a transformat într-un simplu mecanism de înregistrare a achizițiilor pe care le facem cu forțe proprii, dar în numele ei. Preluînd și construcțiile proprii ale cooperației, volumul lucrărilor va crește și mai mult. Unele construcții vor avea valori de ordinul sutelor de mii sau al milioanelor. În această situație vă trebui ca schema de organizare a cooperației să prevadă și funcții de maiștri care să se ocupe efectiv de construcțiile mai mari în calitate de șefi de șantiere“.

Ion Pintea, președintele Uniunii județene Cluj a cooperativelor meșteșugărești : „Reducerea activității în construcții de locuințe proprietate personală se datorește, în principal, faptului că n-a existat un indicator de plan pentru asemenea lucrări. O altă greutate o constituie lipsa cataloagelor de prețuri speciale pentru locuințele proprietate personală. Se iau ca bază cataloagele pentru construcția de blocuri efectuate de organizațiile constructoare de stat. Or, nu-i tot una să faci blocuri de 40—100 apartamente sau să faci o casă cu 1—2 apartamente“.

La aceste opinii am adăuga că, dacă asigurarea materială a sectorului de construcții cooperatist este încă într-adevăr sub nivelul cerințelor, nu mai puțin adevărat este că și baza proprie de producere a materialelor de construcție este slab dezvoltată. Iată de ce credem că, în condițiile în care cooperația meșteșugărească a preluat și construcții de locuințe, ar fi mult mai indicat să se pună un accent sporit pe **producția proprie,** acolo unde ea este posibilă (cărămizi, cahle, țigle, var, prefabricate etc.), decît să se aștepte cine știe ce rezolvare miraculoasă, venită de la „centru“. Încadrarea cu **cadre calificate** trebuie, de asemenea, să constituie o preocupare constantă a cooperativelor. Este bine să se înțeleagă că sursa principală de recrutare a mîinii de lucru calificate o constituie pregătirea de **cadre proprii,** și nu atragerea de muncitori din alte sectoare de activitate. În fine, trebuie combătută cu hotărîre practica acelor cooperative care, în dorința de a aduna cît mai multe fonduri, încheie contracte, încasează aconturi de la beneficiari, fără însă a se îngriji apoi de respectarea termenelor de execuție.

Eforturile statului nostru în domeniul construcțiilor sînt bine cunoscute. Cooperația meșteșugărească poate contribui mai mult, alături de trusturile de construcții, la asigurarea unei tot mai bune satisfaceri a cerințelor crescînde ale populației privind construcția de locuințe. Un asemenea aport se cere însă susținut printr-un efort organizatoric corespunzător din partea cooperației meșteșugărești, prin stăruința sa de a soluționa cu promptitudine și seriozitate „capitolele“ confuze existente în prezent în acest domeniu.

Mihai IONESCU
Alexandru MUREȘAN

CU ADRESĂ EXACTĂ...

Cine vorbea de „albul imaculat al zăpezii“?

- **CURĂȚENIA ORAȘELOR — O PROBLEMĂ „ÎN SUFERINȚĂ“**
- **CÎND E CAMIONUL, NU-I ȘOFERUL, CÎND SÎNT AMBII, NU SÎNT PIESE**
- **CONTRAVENȚIILE SE VOR ANALIZA LA... PRIMĂVARĂ**

— De ce oferă orașul un aspect atît de neîngrijit ? De ce, exceptînd cîteva artere principale, întîlnești la tot pasul murdărie, gunoaie neridicate, mormane de zăpadă înghețată ?

— Știți, zăpada e de vină (**se împlinește curînd luna de cînd n-a mai căzut un fulg** — n.a.), ea a impus mobilizarea tuturor mijloacelor tehnice și a brațelor de muncă — ne răspunde M. Marinescu, conducătorul gospodăriei salubrității de la întreprinderea de specialitate a municipiului București. Aceasta ne-a provocat o perturbare de vreo cincisprezece zile la ridicarea și transportarea gunoaielor menajere și industriale. Acum recuperăm întîrzierea și, în cel mult zece zile, două săptămîni, vom fi la zi. Atenția principală am acordat-o spitalelor, cantinelor, marilor restaurante și în special cartierelor noi — Titan, Berceni, Drumul Taberei.

Din păcate, tocmai ne întorceam din cartierul Drumul Taberei, care oferea un aspect dezolant. Lîngă multe blocuri, cutiile de tablă erau pline vîrf, iar acolo unde fuseseră golite, pe suprafețe întinse în jur stăruia murdăria. Situația era asemănătoare în cartierul Giulești ș.a.

— Da, așa se întîmplă cînd se adună prea multe. Oamenii sînt grăbiți. Nu sînt nici destui, nu avem nici suficiente mașini...

Ne interesăm de modul de folosire a brațelor de muncă și a mijloacelor tehnice. Pe hîrtie sînt vreo două mii de persoane la curățatul străzilor și la ridicarea gunoaielor, dar în medie lucrează doar 1 600. Adică lipsește un sfert. (După aspectul cartierelor s-ar putea crede că-i invers, că lucrează doar un sfert). Absențele — ni se spune — sînt provocate de fluctuații, concedii, îmbolnăviri, învoiri. Situația nu este nici nouă, nici neobișnuită, ea se repetă an de an.

Parcul de mijloace tehnice pentru curățirea orașului, împreună cu utilajele specifice deszăpezirilor numără peste 500 de unități. O forță, s-ar putea spune ! Dar să vedem care este realitatea. În ziua respectivă, la întreprinderea de salubritate, din cele 137 autogunoiere se planificaseră pentru lucru 99 și s-au pus la dispoziție doar 98 (adică, aproape 40 nu lucrau) ; autocamioane există 91, se planificaseră 47, au ieșit la lucru 45 (jumătate) ; din 23 de basculante se planificaseră 10, ieșiseră 5 (mai puțin de un sfert) ; din 35 autocontainere se planificaseră 17 și ieșiseră la lucru 12...

— Dacă nevoile sînt atît de mari, de ce planificați atît de puține, iar la lucru ies și mai puține ?

— Le planificăm după posibilități, în funcție de oameni, de mașini în bună stare...

Practic, rezultă că mai mult de jumătate din mașinile I.S.B. stau. Stau din lipsă de piese de schimb — ne spune ing. Iosif Ribu, șeful autobazei — din cauza uzurii prea ridicate (unele sînt tocmai bune de casare), din cauza lipsei de șoferi și îndeosebi a capacităților insuficiente pentru efectuarea operativă în special pe timp de noapte, a lucrărilor de întreținere și reparații curente.

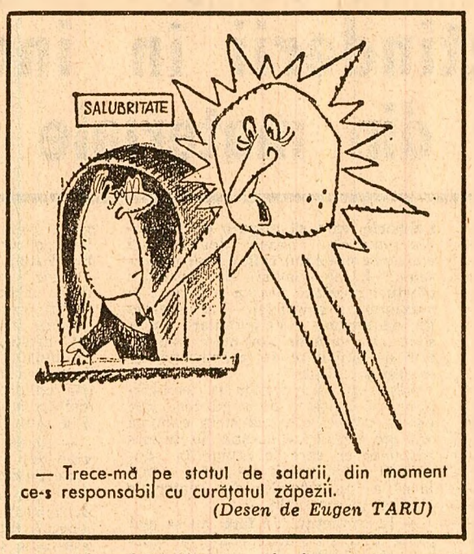

— Trece-mă pe statul de salarii, din moment ce-s responsabil cu curățatul zăpezii.
(Desen de Eugen TARU)

În aceeași zi, cînd la I.S.B. ni se vorbea despre dificultățile privind brațele de muncă, cu întreținerea parcului, pe bulevardul Dacia, curat și periat lună, vreo zece femei împingeau, tacticos, tomberoanele, după principiul „ziua trece, leafa merge“. Pe străzile alăturate și în cartiere, grămezile înnegrite de zăpadă înghețată continuau să aștepte, iar pubelele debordau de resturi menajere.

Pe linii asemănătoare se înscriu și sesizările care ne parvin din diferite orașe ale țării. La Iași, iarna e mai grea. Cu chiu, cu vai, s-a reușit să se descongestioneze de zăpadă și gheață artera principală, Păcurari—Bucium, Piața Unirii, Str. Ștefan cel Mare — ne informează corespondentul nostru din Iași. Autovehiculele derapează la orice colț de stradă, pietonii fac echilibristică pe trotuarele necurățate, acoperite de gheață. „Nu se respectă hotărîrea nr. 8 din 1969 a Consiliului popular al județului Iași — ne-a declarat ing. Constantin Dimitriu, directorul întreprinderii de gospodărie municipală — întreprinderile din zona industrială, combinatul de morărit și panificație, uzina metalurgică, uzina de mase plastice nu și-au curățat nici trotuarele, nici partea carosabilă în dreptul intrărilor“. Aceeași situație și în fața principalelor unități comerciale. Printre blocurile din cartierul Dimitrie Cantemir stăruie grămezi de gunoaie. Consiliul popular a împuternicit cîteva sute de salariați să facă constatări și să propună sancțiuni contravenienților, dar aceste propuneri trebuie în prealabil „analizate“, iar aplicarea lor, aprobată de către comitetul executiv ; abia după aceea se dau la serviciul financiar pentru urmărire. Deci în cel mai bun caz, cu efect la primăvară. Să ne mai mirăm că nu se respectă instrucțiunile ?

— O procedură mai operativă nu se poate stabili ? l-a întrebat corespondentul nostru pe ing. Nicolae Rădulescu, vicepreședintele consiliului popular municipal.

— În comitet așa ceva nu s-a discutat — a fost răspunsul... Edificator, nu ?

La Satu-Mare, iarna a fost zgîrcită cu zăpada. Acțiunea de salubrizare a orașului se poate desfășura în condiții asemănătoare cu cele din sezonul călduros — ne relatează corespondentul nostru. Totuși, pe multe străzi zac mormane de zgură și cenușă, iar în jurul gurilor de canal stau uitate resturi menajere. Pe străzile centrale se ridică nori de praf...

— La noi (ca și la Iași, ca și în Capitală, de altfel — n.a.) deciziile consiliului popular nu sînt respectate — recunoaște Ioan Cădariu, prim-vicepreședintele consiliului popular. Aș menționa, totuși, că municipalitatea este beneficiara unei activități pe care o prestează, de fapt, o întreprindere în subordine județeană. Frecvent, ni se impun lucrări de salubrizare fictive. Cu cheltuieli incomparabil mai mici, dacă întreprinderea ar fi a municipalității, am obține rezultate mult mai bune.

Nu putem încheia aceste rînduri fără a sublinia că aspectele salubrității, la fel ca și acelea privind înlăturarea zăpezii, nu sînt numai o treabă a întreprinderilor specializate din cadrul gospodăriilor comunale, ci și, într-o măsură foarte mare, **o treabă a tuturor cetățenilor.** De ei depind în mare măsură starea de salubritate a orașului, curățenia curților, trotuarelor, rigolelor. „Acolo unde deputații, comitetele de stradă muncesc — subliniază tov. Constantin Pîrvu, vicepreședintele Consiliului popular al sectorului 6 din Capitală — acolo și acțiunile de înlăturare a zăpezii, de curățenie sînt încununate de succes“.

Iarna nu ne-a supus încă la încercări prea mari, iar deficiențele în materie de curățenie a orașelor apar cu totul disproporționate. O mai bună organizare, o mai atentă îngrijire, întreținere și exploatare a dotărilor tehnice, o strînsă colaborare cu masele de cetățeni vor contribui, fără îndoială, la redresarea actualei situații.

Al. PLAIEȘU
cu sprijinul corespondenților voluntari

AM PRIMIT SCRISOAREA DV.!

HAMSII ȘI STRUGURII

Dacă, doamne ferește, ești în trecere prin Mizil și-ți vine poftă să mănînci hamsii, ce faci ? Cum procedezi ? Ne întreabă Constantin Ionescu din str. I. L. Caragiale nr. 17 Mizil.

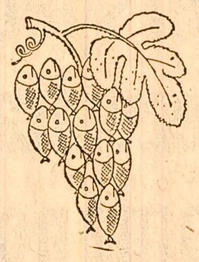

— Cît se poate de simplu. Intri în magazinul alimentar, îl saluți pe vînzător și-l rogi : „vă rog un kilogram de hamsii“.

— Și ?

— Vînzătorul îți cîntărește hamsiii, plătești și gata. Te duci și-i mănînci sănătos.

— S-o crezi dumneata.

— De ce ? De ce s-o cred eu ?

— Pînă nu cumperi și o jumătate de kg de struguri nu-ți dă hamsii.

— Struguri ? Dar ce legătură au hamsiii cu strugurii ?

— Nici o legătură. Dar așa fac dumnealor comerț.

— Totuși e bine că nu te obligă să cumperi un autoturism Dacia 1 300 la un kilogram de hamsii.

DROBUL DE SARE

„Ocnele de sare sînt la vreo 20 și ceva de kilometri de comuna Asău-Bacău. Cu toate acestea, cetățenii acestei comune se plîng că nu găsesc sare drob, care nu trebuie să lipsească din nici o gospodărie ce crește animale. De multe ori lipsește în comerț chiar și sarea de bucătărie“.

de Nicuță TĂNASE

— Ce să vă răspundem noi, tovarășe Nicolae Potoroacă ? Se vor lua măsuri. Cu siguranță că se vor lua, pentru că i-am rugat pe mai marii comerțului din zona dv. să-l recitească pe Creangă. În special povestea cu drobul de sare.

TOT PE DRUM, PE DRUM...

De circa două săptămîni, fericitul muritor din Galați, Eugen Avădanei, a primit repartiție pentru un apartament în blocul R. 10 din microraionul 19.

— Să-l stăpînești sănătos, îi urăm noi.

La care dumnealui ne spune :

— Cum să-l stăpînesc sănătos, dacă n-am intrat în el ?

— De ce ?

— Un calorifer de la baie a curs și a inundat tot apartamentul. Parchetul s-a umflat, iar pereții, în special cei de la baie, sînt ca după o baie prelungită de aburi. Așadar, nu mă pot muta în noul meu apartament.

— De ce nu vi-l repară T.R.C.-ul ?

— Aici e aici. Spun că l-au predat I.G L.-ului.

— Și I.G.L.-ul ce spune ?

— Să-l repare T.R.C.-ul, că e în perioada de garanție.

— Așa că nici n-aș putea intra în casă.

Sînt mereu pe drum. Alerg de la primele inițiale la celelalte. Visez și noaptea. I.G.R.T.C.I. — pardon, am încurcat alfabetul.

MAI SCRIEȚI ȘI PE PIATRĂ

Ștefan Pene din comuna Tunari-Ilfov ne întreabă :

— Ce să facem, tovarășe redactor ?

— Noi am fi bucuroși dacă ați face numai bine.

— Ce să facem în legătură cu magazinul din comuna noastră ? De vreo trei luni acest magazin, de unde cumpăram articole de librărie, chimicale și articole de fierărie, s-a închis. Închipuiți-vă și dv., în comuna noastră sînt vreo 600 de copii școlari. De unde să facă rost de articolele de librărie de care au nevoie ?

— Tovarășe Ștefan, strămoșii noștri cum s-au descurcat ? Ei aveau librării ? Scriau pe cărămizi, pe piei de viței, pe... Pentru orice eventualitate, am trimis scrisoarea fotografiilor competente. Să vedem ce-o să decidă. Poate pun vreo rezoluție pe vreun pergament. Mai trimiteți-ne o cărămidă poștală.

MERELE DISCORDIEI

Doi cetățeni (Leontin Vasii și Roman Vasii) din comuna Hălmăgel, satul Luncșoara, au trimis prin coletărie vreo 2 000 și ceva de kilograme de mere. Deci le-au urcat în tren cu destinația halta Fibiș, județul Timiș, dar... De la acest dar a început discordia între ei și C.F.R. Merele au ajuns la destinație după 28 de zile, timp în care merele cu pricina au avut destulă vreme la dispoziție ca să se strice. C.F.R.-ul a făcut o notă de constatare, s-a dat dreptate păgubașilor, dar sînt purtați de la Fibiș la Lipova, de la Lipova la Arad, iar de aici la Timișoara și invers.

Apropo de această scrisoare ne întrebăm și noi : „Cum se face că pentru un singur măr Adam a fost dat afară din Rai, iar în cazul ăsta, unde-i vorba de sute de kilograme, nimeni nu este dat afară din „Raiul“, birocrației ?

Monopolul căruțașului de ocazie

O rezervație a speculei și arbitrariului

Se cumpără mobilă, frigidere, mașini de spălat, de gătit, televizoare. Sînt obiecte voluminoase, netransportabile atît de simplu. Dar deși fiecare cumpărător pretinde, pe bună dreptate, transportarea unor asemenea mărfuri la domiciliu, ba chiar mai mult, montarea și aranjarea lor în locuință, toate acestea au rămas, din păcate, pînă în prezent, în stadiul de dorințe.

Ne aflăm la magazinul nr 12 „Mobila“ din Arad. Imaginile care se derulează sub privirile noastre sînt penibile și nu fac cinste comerțului :

— Cît dai ?

— Cît ceri ?

— Mai cată-te prin buzunare...

Tocmeala, care începe în centru, la amploare, ca la tîrg, cîțiva kilometri mai departe, unde se află situat depozitul de mobilă. Pe aici mișună tot felul de cărușași și „particulari“ care te măsoară curioși și te „cîntăresc“ dintr-o privire. Parcă ar fi niște păsări de pradă !

— Vrei nu vrei, ajungi în ghearele lor. Și se pricep al naibii de bine să te jupoaie — ne spunea supărat asistentul sanitar N. Talposin. Un drum — 150 de lei

— Mie mi-au luat 250 de lei — ne relatează indignat muncitorul Melentie Bota. N-am avut încotro și a trebuit să dau. Un drum m-a costat cît o rată...

Situația este asemănătoare și la magazinele metalo-chimice. „Particularii“ îi acostează pe clienți chiar din incinta unităților „Cumpără omul un frigider — hop și cărușașul „de ocazie“. Este o realitate pe care n-o putem schimba“ — spune resemnat Ion Gabor, responsabilul magazinului nr 21 „Metalul“.

Aceste deficiențe, această situație anacronică în care se complace comerțul arădean — intermediar pasiv între cumpărători și client — am adus-o mai întîi la cunoștința lui **E. Morovan,** șef de serviciu la O.C.L. Produse industriale.

— Noi nu putem asigura transportul la domiciliu. Asta-i treaba Întreprinderii de transporturi I.T.A. e de vină, deoarece nu înființează un serviciu special, cu mașini rapide și oameni necesari, care să satisfacă cerințele cetățenilor ce solicită transporturi de mărfuri acasă.

Ne-a uimit cu ce viteză și cîtă promptitudine a descoperit tov. Morovan „țapul ispășitor“. Respectiv, pentru ceea ce nu organizează O.C.L. Produse industriale este de vină Întreprinderea de transporturi !

— Și dumneavoastră cum gîndiți să-l ajutați ?

— Cu reclama ! — ne-a răspuns, vădit încîntat, interlocutorul nostru.

Situația e cunoscută și la consiliul popular județean, de direcția comercială — ne spune tov. **Ilie Miclea,** director adjunct la I.T.A., mai interesat decît reprezentantul comerțului — dar prea puțin le pasă de cumpărători...

— Primul pas să-l facă M.C.I., ne-a declarat categoric **Achim Mihulețiu,** director al Direcției comerciale. Iar noi ne vom vedea obligați să facem pașii următori. Deficiențele se vor perpetua deci pînă cînd ministerul, respectiv Direcția generală a organizării și tehnicii comerțului, va găsi un sistem care să fie legiferat...

— Și dumneavoastră ? Cum concepeți inițiativa proprie, locală ?

— Trebuie date instrucțiuni !

Ministerul își are, poate, partea de vină pentru inerția manifestată în căutarea unor soluții stabile, totuși trebuie să fim de acord cu **V. Țuțuianu,** director al Direcției organizării și tehnicii comerțului din M.C.I., cînd afirmă că „de fapt, consiliul popular, respectiv Direcția comercială răspund de deservirea populației pe teritoriul județului“.

...La București situația este ceva mai bună dar nu strălucită. Cîteva magazine de mobilă, universalele „București“ și „Victoria“ și mai multe unități electrocasnice asigură — întrucîtva — transportul la domiciliu.

— La mobilă putem acoperi cerințele într-o proporție de numai o pătrime — ne relatau tovarășii **Matei Iliescu** și **Valentin Ionescu,** director și director comercial la O.C.L. Mobila. Problema nu se va rezolva la un nivel acceptabil decît atunci cînd ni se va asigura un parc corespunzător de mașini !

Răspunsuri asemănătoare am primit și de la **Gh. Sîrbu** — director la O.C.L. Tehnometal.

— Dacă nu vom fi ajutați de Direcția comercială a consiliului popular municipal să organizăm un dispecerat bine dotat și echipat, vom face și mai departe cîrpăceală.

Înarmați cu aceste explicații deloc încurajatoare, ne-am adresat lui **N. Rodeanu,** șeful serviciului comercial metalo-chimic din Direcția comercială. Aici am fost asigurați că „problema e în studiu“, că, în 1970 cererile tuturor cetățenilor care solicită transportul mărfurilor la domiciliu vor fi satisfăcute“ și ni s-a explicat pe larg că se studiază posibilitatea organizării unui dispecerat“

La fel ca acum cîțiva ani, cînd am ridicat pentru prima oară problema transportării mărfurilor grele sau voluminoase la domiciliu — sursă de speculă și de scumpire artificială, ilegală a acestor mărfuri. Oare anii trec și metehnele rămîn ?

Dumitru MINCULESCU

pagina economică

ÎN CENTRALELE INDUSTRIALE

CUM și CINE acționează pîrghiile financiare?

În cuvîntarea rostită la plenara C.C. al P.C.R. din 10—13 decembrie 1969, tovarășul Nicolae Ceaușescu aprecia că măsurile care s-au luat în procesul constituirii noilor organisme economice pentru concentrarea și specializarea producției sînt un început bun care trebuie continuat. În felul acesta — se subliniază în cuvîntare — poate fi realizată în condiții mai bune și mai economic activitatea de proiectare, întreținere, aprovizionare și desfacere, activitatea financiară și de planificare. Ne vom referi, în cele ce urmează, la unele aspecte legate de relațiile financiare care s-au ridicat o dată cu crearea noilor organisme economice.

Se remarcă, în acest sens, că organizarea centralelor, grupurilor și combinatelor industriale, deși a avut loc într-un timp scurt, s-a făcut în bune condiții, fără să provoace perturbații în raporturile de încasări și plăți cu beneficiarii și furnizorii. De altfel, mai mult decît în alte împrejurări, instrucțiunile bancare emise cu acest prilej, dată fiind diversitatea formelor de organizare a noilor complexe economice — constituite distinctiv sau pe scheletul unor mari întreprinderi — au generat o anumită elasticitate în acordarea creditelor, funcționarea într-o varietate de forme a conturilor de decontare, a relațiilor financiare. Este demn de apreciat, însă, că încă de pe acum se disting jaloanele unei alinieri unitare a activității financiare a noilor organisme economice, ceea ce desigur este un fapt pozitiv. În final, această structurare organizatorică va trebui să ducă la o simplificare a raporturilor financiare (pe de o parte între întreprinderile subordonate și centrale, pe de altă parte, între centrale, între acestea și alte organisme economice), la o accelerare a circuitului mijloacelor financiare.

Multe din noile organisme economice au dat dovada unei înțelegeri realiste, competente a necesității și sensului acestor schimbări, a aspectelor noi pe care le îmbracă relațiile financiare. În același timp, însă, au apărut unele greutăți ; ne oprim, pentru început, la problemele organizării sistemului de decontări la combinatele industriale.

Combinatul de exploatare și industrializare a lemnului Bacău, bunăoară, are în subordine pentru întreprinderi situate în alte localități. Este firesc ca, în interesul evitării unor transporturi inutile, costisitoare, expedierea mărfurilor să se facă de către fiecare întreprindere, nu de către combinat (deși el este titular de contract). În aceste condiții se pune întrebarea : pentru operațiile de decontare, întreprinderile își păstrează vechile conturi la bancă, deci și mijloacele circulante proprii — sau toate acestea se concentrează la nivelul combinatului ?

— Ideea concentrării expedierii mărfurilor și a mijloacelor circulante la combinat nu ar răspunde necesităților noastre — aprecia tov. **Ion Băghină**, șeful serviciului financiar. Dacă am recurge la acest sistem de lucru, facturile mărfurilor expediate s-ar întocmi și depune de către combinat cu întîrziere, la banca ce-l deservește ; ca urmare, s-ar amîna implicit obținerea creditului pentru mărfuri în expediție, s-ar prelungi în timp circuitul documentelor.

Deci, interlocutorul nostru — bazîndu-se pe unele dezavantaje ale concentrării operațiilor financiare — pledează pentru păstrarea aceleași modalități vechi ale tehnicii de decontare. Să vedem și alte păreri, printre care aceea a tov. **Pavel Ciobanu**, directorul economic al **Combinatului de celuloză și hîrtie Bacău.**

— Cu toate că și noi avem unități în alte localități decît aceea unde se află sediul combinatului, consider totuși că este preferabil să fie concentrate, la nivelul combinatului, toate resursele financiare. În acest mod putem cunoaște, în orice moment, care este producția marfă vîndută și încasată a întregului combinat, evoluția beneficiilor încasate ; de asemenea, este posibil să se acționeze operativ o serie de pîrghii pentru a se evita o „încordare" în contul de disponibilități bănești și a se stăvili tendința unor întreprinderi de a-și forma stocuri supranormative. Concomitent, redistribuirea mijloacelor circulante poate fi făcută cu mai multă promptitudine.

Avantajele acestor procedee sînt evidente. În plus, noile metode folosite răspund și unei alte necesități : aceea ca preocuparea primordială a întreprinderilor să fie producția, iar pentru operațiunile financiar-bancare ele ar putea dispune de un subcont, din care să se efectueze unele plăți curente. Lucrîndu-se în acest mod s-ar simplifica relațiile financiare, s-ar reduce volumul de operațiuni cu banca, s-ar facilita exercitarea unui control financiar bancar riguros. Evident, nu se pot trage concluzii definitive asupra formulei sistemului optim de decontare și numai practica va fi aceea care va clarifica și omologa tehnica de decontare cea mai potrivită. Tot practica va da răspuns și la o altă chestiune : în condițiile sporirii atribuțiilor financiare ale combinatelor industriale, cum vor măsura întreprinderile componente eficiența producției pe care o realizează, aportul lor la obținerea beneficiilor, pe întregul combinat ?

Referitor la această problemă, tov. Pavel Ciobanu consideră că întrucît unitățile țin evidența cheltuielilor proprii, pot cunoaște pe parcurs evoluția lor și, în final, au posibilitatea să-și dea seama cît de bine lucrează, prin intermediul cheltuielilor la 1 000 lei producție marfă. La rîndul său, directorul adjunct al Direcției plan financiar din Ministerul Industriei Lemnului, tov **Gheorghe Iordan**, era de părere că întreprinderile pot fi determinate să obțină o eficiență sporită a producției proprii cu ajutorul a doi indicatori : prin planul producției marfă, cu prețuri de vînzare diferențiate pe calități, precum și prin prețul de cost de întreprindere, pe fiecare produs, care ar obliga unitatea să urmărească reducerea cheltuielilor la fiecare sortiment din plan — și nu numai în mod global. Desigur, în virtutea atribuțiilor lor sporite, combinatele au posibilitatea ca, pe linia perfecționării sistemului informațional intern, să propună întreprinderilor spre a fi urmăriți indicatorii care ar răspunde cel mai bine specificului producției lor. Dar, în același timp, se cere din partea organelor de sinteză economică — Ministerul Finanțelor, Banca Națională, Direcția Centrală de Statistică, Comitetul de Stat al Planificării — să vină în întîmpinarea preocupărilor noilor organisme industriale, să ofere cele mai potrivite soluții pentru aprecierea eficienței producției întreprinderilor.

Am analizat modul de organizare a relațiilor financiare și într-un organism economic nou din Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini — **Centrala industrială electronică și automatizare.** Nici o schimbare în bine ! Ca și pînă acum, această centrală industrială primește de la ministerul indicatorii economico-financiari, pe care îi defalcă apoi pe întreprinderi. În acest context, întocmirea formularisticii de plan financiar reprezintă în continuare o muncă laborioasă dar inutilă.

— Atribuțiile noastre sînt încă limitate — ne spunea tov. **Ioan Bocoianes**, director economic la C.I.E.A Ministerul intervine și acum prea mult în treburile noastre economice. Ne obligă să raportăm decadal, lunar, trimestrial situația realizării indicatorilor de plan-producție și plan-financiar, nu numai la nivelul centralei, ci și pe fiecare întreprindere în parte. Competențele noastre nu diferă prea mult față de trecut.

Fără îndoială, nu ne putem pronunța, la ora actuală, asupra stadiului perfecționării relațiilor financiare ale noilor organisme economice cu ministerele de resort și întreprinderile subordonate. Este de dorit ca reglementările ce vor fi experimentate pe linie financiară să asigure un cadru mai adecvat de afirmare a atribuțiilor și competențelor centralelor, grupurilor și combinatelor industriale ; în orice caz, activitatea și inițiativa întreprinderilor și a noilor organisme trebuie să vizeze obținerea unei înalte eficiențe în producție, în administrarea fondurilor statului.

Corneliu CARLAN

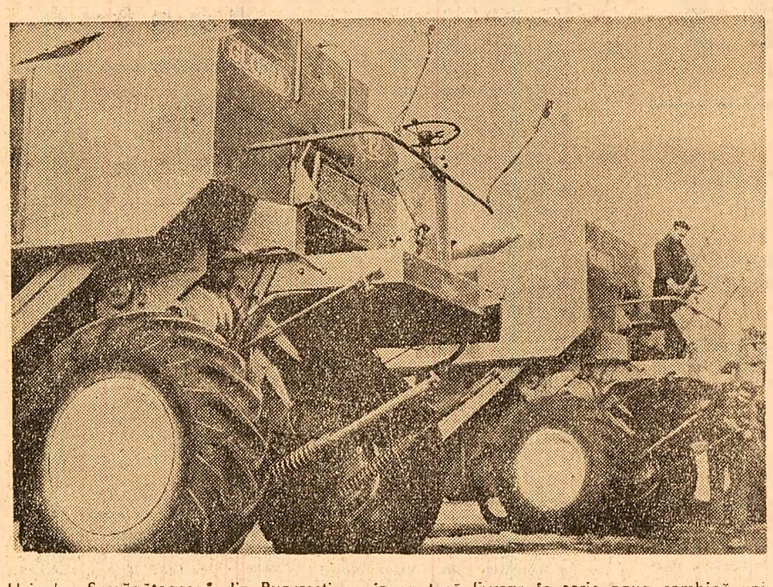

Uzinele „Semănătoarea" din București au început să livreze în serie nouă combină universală C-12
Foto : M. Cioc

ÎNDEMN ȘI ARGUMENTE PENTRU LEGUMICULTORI

Întotdeauna, din legumicultură s-a cîștigat bine și se cîștigă și acum : cu condiția să se obțină producții mari și de bună calitate. În sprijinul acestei afirmații, relevăm experiența cooperativei agricole din Bucov, județul Prahova. La plenara Consiliului Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție din luna decembrie 1969 a luat cuvîntul și tov. Costică Mișcă, președintele acestei cooperative. În sprijinul măsurilor propuse în ce privește organizarea producției și a muncii în cooperativele agricole, el a adus ca argumente rezultatele unității la conducerea căreia se află. „La noi, spunea vorbitorul, există o experiență bună în organizarea muncii, pe brigăzi permanente, echipe și grupe de familii. Cu un an în urmă am redus brigăzile de la 7 la 4, iar în cadrul celor de cîmp avem echipe specializate. În felul acesta s-a redus numărul de zile neproductive, s-a îmbunătățit disciplina, iar cooperatorii participă cu mult interes la lucrările agricole. Cele mai bune rezultate au fost obținute în legumicultură, ramură de producție din care se realizează peste 65 la sută din veniturile totale ale cooperativei". Investigația făcută la fața locului ne-a dat posibilitatea să cunoaștem cum a fost organizată activitatea în sectorul legumicol, rezultatele concrete la care s-a ajuns, ca și unele perspective de viitor.

Cu ani în urmă, prin partea locului se cultivau de obicei cartofi și varză. O dată cu înființarea cooperativei a fost extins și sortimentul de legume. Acest lucru a fost determinat atît de necesitatea aprovizionării orașului Ploiești cu legume proaspete, cît și de faptul că această ramură de producție asigură venituri mari. În primul an după constituirea cooperativei s-au cultivat 30 ha cu legume. În afară de cartofi și varză s-au produs cantități însemnate de roșii vinete, castraveți, rădăcinoase etc., din valorificarea cărora s-au încasat 1 622 000 lei, adică 73 la sută din veniturile totale ale cooperativei. Încă de pe atunci cooperatorii din Bucov și-au dat seama de avantajele mari pe care le are legumicultura, aportul lor la sporirea veniturilor bănești și de aceea au perseverat în dezvoltarea acestei ramuri de producție.

Nu se poate spune că nu au existat greutăți. Faptul că această cooperativă este în apropierea orașului Ploiești prezintă deopotrivă atît avantaje, cît și dezavantaje. Apropierea de oraș este avantajoasă deoarece asigură desfacerea unor cantități mari de legume. Negativ este faptul că mulți cooperatori pleacă să lucreze în oraș, ceea ce creează, în orice caz, greutăți în desfășurarea normală a procesului de producție. Dar și acest neajuns a fost înlăturat. Și iată cum. S-a asigurat cooperatorilor de lucru în tot timpul anului și un venit substanțial la ziua muncă întrucît s-a rezolvat acest deziderat, suprafețele cultivate cu legume au fost extinse an de an. Așa se face că, în 1968, cooperatorii din Bucov au cultivat 80 ha cu legume și 70 ha cu cartofi timpurii. Venitul realizat s-a ridicat la 6 732 000 lei, ceea ce reprezintă 68 la sută din totalul veniturilor bănești ale cooperativei. În scopul obținerii de legume și în sezonul rece, în 1967—1968 s-a construit o seră de un hectar. Investiția s-a ridicat la 1 778 000 lei. Dar în primul an de producție a adus un venit de 1 771 000 lei, deci aproape întreaga sumă investită a fost recuperată. Veniturile realizate au dat posibilitate cooperatorilor ca, în 1969, să extindă sera cu încă un hectar.

Tribuna experienței înaintate

Deși se spune că anul 1969 n-a fost favorabil pentru legumicultură, membrii cooperativei agricole din Bucov au realizat o producție totală de 2 965 tone legume și 600 tone de cartofi care le-au adus un venit de circa 6 500 000 lei. S-a văzut, încă o dată, ce reprezintă legumicultura. Eficiența ei este demonstrată de următoarele cifre. Deși această ramură de producție ocupă 14 la sută din suprafața de teren agricol al cooperativei, ea asigură 68 la sută din venitul total. Dacă se scad cheltuielile de producție, inclusiv zilele muncă efectuate, rezultă un venit curat de 25 000 lei la hectar. Producțiile și veniturile mari obținute au făcut ca valoarea zilei-muncă să se ridice, anul trecut, la 53 lei, din care 40 lei numerar. Participarea activă la muncă a cooperatorilor, datorită veniturilor corespunzătoare și mai ales avansurilor care au fost achitate cu regularitate, au dat posibilitate ca toate lucrările să fie făcute la vreme. Ca urmare, au fost obținute recolte mari la hectar : 22 000 kg roșii timpurii, 34 000 kg roșii de vară, 53 000 kg morcovi, 32 000 kg ardei gras, 50 000 kg varză de toamnă etc. O altă realizare de seamă o constituie faptul că majoritatea semințelor de legume se produce în cadrul cooperativei. Acest lucru permite să se acționeze operativ și fără reținere cînd se întîmplă să aibă loc calamități naturale.

În aceste zile, cooperatorii din Bucov lucrează de zor la pregătirea răsadnițelor, la alte lucrări necesare în legumicultură. Ei sînt hotărîți ca, prin introducerea noilor măsuri de organizare, normare și retribuire a muncii, să obțină rezultate economice și mai bune. În acest fel vor contribui la o aprovizionare mai bună a populației cu legume, vor obține venituri bănești mai mari.

Florea CEAUȘESCU

CONTRASTE

• Șah și mat!

Surprizele de Revelion sînt binevenite și întotdeauna bine primite. După sărbători, însă, depinde de... surprize. Ca în întîmplarea următoare : în ziua de 5 ianuarie a. c., salariații coloanei auto, cu sediul în str. Compozitorilor din București, care deservește șantierul 803, s-au prezentat ca de obicei la lucru, dar nimeni nu i-a băgat în seamă. S-au învîrtit oamenii ce s-au învîrtit în jurul mașinilor, apoi, cum e și firesc, au început să se întrebe unii pe alții : „Ce facem astăzi, frăților ?". Întrebare cu care s-au adresat, de altfel, și tovarășului Ursu, inginer șef adjunct al stației utilaj-transport a șantierului. „De azi, nu mai sînteți salariații mei, ci ai Trustului nr. 1 de construcții și montaje din București, care a preluat lucrările de construcții de pe acest șantier. De la întîi ale lunii s-a făcut, în treburile de pe aici, o rocadă mai mare" — le-a răspuns acesta. „De acord, și atunci noi ce facem ?", au intervenit din nou muncitorii. „Din partea mea puteți să nu faceți nimic", a sunat sec răspunsul fostului lor șef. Și astfel, de mai bine de zece zile, salariații coloanei auto stau degeaba. O dată, cu ei, zac neutilizate și cele 43 autovehicule din dotația stației. După cum spunea inginerul șef adjunct, rocada mare s-a făcut. Dar, pe „cea mică" de ce n-o face nimeni ? Sau preferă Trustul nr. 1 de construcții și montaje din Capitală să se dea singur șah și mat !?

• Cu încetul se face oțetul — dar nu și atelierul

„Încet, dar bine" — sună un străvechi dicton. Este în afara oricărei îndoieli că factorii de conducere ai cooperației meșteșugărești din județul Harghita și l-au stabilit drept deviză — din păcate numai pe jumătate. Confirmă, în acest sens evoluția lucrărilor la atelierul de mobilă din orașul Miercurea Ciuc. Începută în anul 1966, această lucrare are stabilit prin plan ca termen de punere în funcțiune trimestrul II a. c. Că execuția lucrărilor evoluează în ritm de melc nu mai încape nici o îndoială. Din păcate, însă, și necorespunzător, sub raport calitativ. Documentația de execuție a lucrării a fost de trei ori refăcută și tot de atîtea ori majorat costul acesteia ; astfel, față de devizul inițial, în valoare de 350 000 lei, s-a ajuns să se cheltuiască aproape 3 milioane lei. O întrebare se cuvine totuși adresată celor care își permit un asemenea lux : cine a dispus să fie încălcată legea care stipulează că pentru lucrările de investiții de valori mici durata de execuție să nu depășească în nici un caz 12 luni ? Are cumva cooperația meșteșugărească din județul Harghita — beneficiarul obiectivului amintit — alte reguli în domeniul investițiilor ?

• „Filiale" ad-hoc ale constructorilor de mașini

Ați auzit despre realizările constructorilor de mașini din... industria ușoară? Deși aparent bizară, întrebarea este totuși „la locul ei". În ultimii ani tot mai multe întreprinderi de industrie ușoară, în afara celor profilate pe construcția de utilaje și mașini, au trecut la o amplă acțiune de autoutilare. Cît despre performanțele constructorilor de mașini din industria ușoară avem, cu adevărat, multe, foarte multe lucruri bune de spus. Amintim, de pildă, că aproape jumătate din echipamentul tehnic necesar fabricilor și secțiilor de industrie ușoară aflate în construcție sau modernizare în acest an va fi asigurat de întreprinderile din cadrul Ministerului Industriei Ușoare. În acest cincinal, în industria ușoară se vor realiza, peste prevederile inițiale, utilaje în valoare de 322 milioane lei, economisindu-se în acest fel circa 100 milioane lei valută. Și așa, treptat treptat, azi un șurub mîine un război de țesut, s-a născut în industria ușoară o prestigioasă filială a constructorilor de mașini. Lista performanțelor lor este deschisă.

• La casare și la „casă"

Lîngă Iași, s-a construit un combinat avicol de mare capacitate. Inițial, pentru evacuarea gunoiului, proiectanții au conceput un sistem de transport cu racleți. Astfel, beneficiarul (în momentul de față I.A.S. „Avicola" Iași) a fost nevoit să accepte prin transfer de la I.A.S. „Avicola" Seini, județul Maramureș, 96 racleți, în valoare de 812 000 lei, (nu mai vorbim de transport — — la Iași, tocmai din Maramureș). Racleții noi nouți stau însă împachetați. De ce ? S-a ajuns la concluzia că nu mai sînt necesari în procesul de creștere a găinilor. Deci 812 000 lei zac la „Avicola" Iași unde au rămas în custodie. Pentru rezolvarea „problemei" s-a propus casarea lor. Să se facă și casarea, dar să se stabilească — la „casă" cine-i plătește ?

• O dialectică greu de înțeles

Iarna își are capriciile ei. Ba ninge, ba plouă, azi îngheață, mîine se dezgheață. Numai la Baba-Ana, județul Prahova, plouă încontinuu. Plouă cu îngrășăminte chimice. Nimic rău. Cooperativa agricolă va obține astfel recolte mult mai mari. Numai că aci există un stoc însemnat de îngrășăminte chimice încă din anul trecut, căruia i se adaugă cele care sosesc acum. Lipsind adăposturile corespunzătoare, ele sînt ținute grămezi în curtea magaziei și la cramă. Deci, plouă cu îngrășăminte, dar plouă și peste îngrășăminte — o „dialectică" greu de înțeles. În sesizarea trimisă redacției, tov. Constantin V. Sora, secretarul organizației de partid din cooperativă, ne întreabă dacă nu le putem recomanda o soluție pentru a trata azotatul ca să se transforme direct în boabe, fără a mai fi împrăștiat pe tarla. Deocamdată, credem că ar putea fi „împrăștiați" ceva membri ai consiliului de conducere !

ȘTIINȚĂ — PRODUCȚIE

(Urmare din pag. I)

Între producție și învățămînt. Pe de o parte, normele privind problemele financiare sînt neclare, iar pe de alta, datorită „garanțiilor" ce le dau, institutele departamentale sînt preferate cînd se pune problema unei contractări.

Această stare de fapt poate fi depășită numai în măsura în care tematica de cercetare izvorăște direct de la beneficiar : întreprinderi, instituții și chiar institute departamentale. Printr-o analiză atentă, trebuie stabilit necesarul de cercetări ținînd seama de planurile de dezvoltare a economiei, de rentabilitatea unor cercetări proprii comparate cu documentația din import, de posibilitățile financiare, de forțele de muncă și aparatajul pe care le avem. Numai o asemenea analiză poate să ducă la stabilirea unei tematici precise de cercetare, cu termene și obligații legate indisolubil de planificarea producției.

Învățămîntul superior tehnic va fi, așadar, încadrat, din punct de vedere al cercetării, **în disciplina de plan.** Aceasta presupune ca **întreprinderile și unitățile beneficiare să fie obligate să încheie contracte cu îndatoriri reciproce, ceea ce ar elimina anumite situații arbitrare.** În puține cazuri propunerile Facultății de automatică, privind unele îmbunătățiri ale proceselor industriale, au fost primite cu viul interes manifestat de Uzina chimică Borzești. Aș putea spune că nici o temă nu trebuie să fie abordată de vreo catedră din învățămîntul superior tehnic **fără un contract care să precizeze termenele de punere în aplicare,** cu atît mai mult cu cît nu prea numeroasele „experimente" au atestat virtuțile unei asemenea practici (studiul privind folosirea calculatoarelor electronice la sistemul hidroenergetic și de navigație Porțile de Fier, cercetările privind identificarea proceselor industriale de la Uzina chimică Borzești etc.) Bineînțeles, **o asemenea planificare nu trebuie să aibă un caracter rigid.** În cursul cercetării pot apărea unele necesități, ca aceea a rezolvării rapide a unor contracte suplimentare, ceea ce nu poate decît să ducă la o apropiere și mai mare între învățămînt și practică.

Într-un cadru organizatoric bine precizat, cercetătorului trebuie să-i revină și drepturi, dar și obligații precise, știind că prin necefectuarea unei lucrări, sau prin întîrziere, periclitează planul beneficiarului. Obligațiile vor trebui să fie de aceea legate direct de răspunderi materiale, care să se răsfrîngă în aceeași măsură și asupra acelora care asigură condițiile strict necesare unei bune desfășurări a cercetării. Mă gîndesc, de exemplu, la activizarea serviciilor de aprovizionare, la reorganizarea lor, la simplificarea la maximum a formelor existente de procurare a materialelor și aparatelor din țară și din import. **O descentralizare** în această direcție, efectuată printr-o înțelegere între institutele de învățămînt superior, Ministerul Învățămîntului, ministerele productive și Ministerul Comerțului Exterior, mi se pare indispensabilă, pentru a consolida legătura între cercetare și aplicare.

Țin să precizez că această pledoarie nu înseamnă o subapreciere a rolului pe care-l va avea în continuare cercetarea fundamentală în institutele de învățămînt superior. Consider, dimpotrivă, că beneficiile obținute de pe urma contractelor ar putea sluji, parțial, la finanțarea acestui tip de cercetare.

În acțiunea de ridicare a eficacității cercetării din învățămîntul superior tehnic, un rol fundamental îl joacă consiliile de coordonare a cercetărilor pe diverse ramuri și, în ultimă analiză, Consiliul Național al Cercetării Științifice, care ar putea contribui mai activ la depășirea dificultăților semnalate. Fără îndoială că înființarea centrelor de cercetare universitare reprezintă un moment important în efortul de apropiere a acestei cercetări de problemele majore ale industriei. Activitatea lor susținută va demonstra hotărîrea cadrelor didactice de a subordona întreaga lor capacitate creatoare intereselor economiei naționale.

ÎNLOCUITORII METALULUI

(Urmare din pag. I)

materialelor plastice ? Sau este vorba de o ineficace folosire a mașinilor și utilajelor existente ? Și una, și alta. Rezerva cea mai mare de capacitate există la Uzina de prelucrare a maselor plastice din București, unde anul trecut mașinile de injecție nu au lucrat 23 la sută din timpul planificat și aproximativ 40 la sută din timpul calendaristic. Numai în cursul trimestrului III din anul trecut, mașinile de injecție au stat aici peste 16 600 de ore-utilaj, din cauza defecțiunilor mecano-energetice. La acestea se adaugă opririle datorită lipsei sau deteriorării matrițelor, lipsei personalului de deservire și de materie primă. La uzina „Electronica", care și-a organizat un puternic atelier de piese din materiale plastice, timpii de staționare a mașinilor și utilajelor sînt, de asemenea, foarte ridicați.

— Principalul motiv al utilizării nesatisfăcătoare a mașinilor și instalațiilor de prelucrare a polimerilor îl constituie gradul lor ridicat de uzură — ne-a spus tov. **Dan Cornilescu,** inginer șef al Laboratorului central de cercetări pentru prelucrarea maselor plastice și auxiliari din Capitală. Mașinile de injecție, la care v-ați referit, au în uzina bucureșteană o uzură de 50 la sută, iar utilajele de extrudere — de 75 la sută.

Desprindem de aici că Ministerul Industriei Chimice, precum și alte ministere, care au unități profilate în acest domeniu, au ignorat pînă acum reutilarea și modernizarea parcului de mașini de prelucrare a maselor plastice. Este posibil ca folosind mașini de tehnicitate depășită și cu uzură avansată să se realizeze piese din înlocuitori cu înalte caracteristici tehnice și funcționale, așa cum trebuie să se producă pentru autovehicule, frigidere, mașini-unelte? Da însă cu mari dificultăți tehnologice și cu o productivitate a muncii scăzută, ceea ce influențează — implicit — eficiența economică a introducerii lor în construcția de mașini, în alte ramuri ale industriei și în construcții. După cum ne spunea tov. **Victor Mitrofanovici,** inginer-șef al Uzinei de prelucrare a maselor plastice din București, pe plan mondial tehnologiile și utilajele de sinteză și de prelucrare a polimerilor evoluează foarte rapid, sînt reînnoite, practic, la patru-cinci ani. Acesta este, de altfel, „secretul" că înlocuitorii de materiale clasice cîștigă mereu teren, că utilizarea lor prezintă o înaltă eficiență economică, fiind solicitați în cele mai variate domenii. Or, în industria noastră chimică, această tendință a tehnicii actuale nu se face prea mult simțită, multe mașini de prelucrare a maselor plastice avînd 7—8 ani de funcționare, unele dintre ele fiind chiar complet amortizate. Ritmul lent de înnoire a parcului de mașini, utilizarea unor tehnologii învechite constituie un serios obstacol în calea diversificării sortimentelor de mase plastice și a reușitei lor în competiția economică cu materialele obișnuite.

Specialiștii cu care am discutat au fost de părere că însăși construcția de mașini — beneficiar potențial al reperelor din înlocuitori — va trebui să contribuie nemijlocit la dotarea tehnică modernă a sectorului de prelucrare a polimerilor. Unele încercări în acest domeniu, făcute cu cîțiva ani în urmă, au fost abandonate. Asimilarea în țară a unor mașini și utilaje cu această destinație se impune stringent în momentul de față, cu atît mai mult cu cît, în cincinalul viitor, producția de polimeri și de produse din polimeri va crește în mari proporții, iar cantitățile de înlocuitori utilizate vor trebui să aducă însemnate economii de oțeluri, metale neferoase, lemn, piele și alte materiale.

Relevam, în ancheta precedentă, că asigurarea cu mare întîrziere a matrițelor constituie o dificultate principală în producerea de noi repere din mase plastice. Motivul ? Atelierele de scule și dispozitive din întreprinderile de prelucrare a materialelor plastice sînt slab organizate și cu totul nesatisfăcător dotate cu mașini-unelte. În plus, nu este respectată o hotărîre a Consiliului de Miniștri, de acum cîțiva ani, care prevede ca matrițele cu greutăți de peste 800 kg să fie realizate în unitățile Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini. „Confecționarea unei matrițe durează pînă la doi ani — ne spunea tov. Victor Mitrofanovici. Pînă ce o uzină forjează piesele, pînă ce alta este de acord să execute prelucrările mecanice pe mașini speciale, pe care nu le avem în atelierul propriu, lunile trec, iar asimilarea produselor trenează".

Inginerul-șef al uzinei bucureștene a ocolit însă să ne vorbească despre faptul că nici capacitatea atelierului mecanic propriu nu este folosită cum trebuie pentru fabricarea matrițelor. Practic, la această uzină, precum și la cele din Iași și Buzău, aproape toate mașinile-unelte funcționează într-un schimb. Cu circa un an în urmă, cadre cu munci de răspundere din Ministerul Industriei Chimice au dat asigurări că au fost luate măsuri pentru ca mașinile-unelte din toate întreprinderile industriei chimice să lucreze, din trimestrul IV 1969, cel puțin în două schimburi. Se vede că măsurile respective au rămas pe hîrtie ; ele nu au depășit stadiul promisiunilor formale.

Cîteva sublinieri se impun, în încheierea investigațiilor anchetei noastre. Pentru profilarea mai judicioasă a producției întreprinderilor care prelucrează mase plastice este nevoie ca, prin plan, unitățile industriei chimice să fie obligate să extindă fabricația articolelor tehnice și materialelor pentru construcții, în vederea înlocuirii metalului, a altor materii prime ; forurile de resort din Ministerul Industriei Chimice, împreună cu cele din Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini și alte ministere interesate, să elaboreze un studiu amplu privind cerințele de înlocuitori și orientarea cea mai favorabilă, din punct de vedere economic, a producției în acest domeniu ; să se ia măsuri pentru utilizarea mai bună și modernizarea mașinilor de prelucrare a maselor plastice pentru dezvoltarea și modernizarea matrițelor din întreprinderi și organizarea unei strînse colaborări cu uzinele constructoare de mașini în fabricarea s.d.v.-urilor ; se impune, totodată, grăbirea sintezei în țară a unor tipuri noi de polimeri, cu însușiri calitative superioare, care să ofere posibilități mai largi de utilizare în industrie și construcții. Sînt probleme prin a căror soluționare neîntîrziată se pot face pași importanți în realizarea sarcinilor trasate de partid privind promovarea pe scară largă a materialelor noi, înlocuitoare, în economie.

MUZEELE SĂTEȘTI

Inițiative meritorii în așteptarea unui suport organizatoric și științific

Cu mai bine de cinci decenii în urmă, marele cărturar care a fost Nicolae Iorga nota la adresa primelor muzee sătești care-și făcuseră apariția pe cuprinsul țării : „...viața trebuie rechemată, vrăjită înapoi, așezată în scaun de stăpînire, pentru învățătura zilelor noua". Indemnul este la fel de valabil și astăzi, cînd inițiative similare pot fi consemnate în multe din județele țării. Din exemplele numeroase am reținut, poate datorită amplorii sale, imaginea unei entuziaste serbări populare desfășurate cu mai multă vreme în urmă pe meleagurile Mărginimii Sibiului, acolo unde Coșbuc a scris vestita „Nunta Zamfirei", unde Eminescu a poposit culegînd balade iar Blaga și-a purtat de nenumărate ori pașii : comuna Gura Riului. Erau în acea după-amiază adunați, gazde și oaspeți, pe ulița principală pentru a cinsti evenimentul inaugurării unui nou așezămînt cultural sătesc. Lăzi întregi de piese de port, deosebit de valoroase (ii, cojoace, pieptare, țesături în lînă, straie, covoare), în total 1 120 de obiecte, au fost donate de localnici pentru ceea ce începuseră cu toții din acel moment să numească cu mîndrie „muzeul nostru". In interior, aranjate după toate regulile unor veritabile instituții științifice, obiectele se constituie în fața vizitatorilor într-o cronică vie a obiceiurilor și tradițiilor locului.

— Inființarea muzeelor sătești — ne-a spus cu acel prilej dr. **Cornel Irimie**, directorul Muzeului Brukenthal — reprezintă în momentul actual o activitate meritorie. Procesul de adîncă transformare în modul de viață, ca urmare a industrializării, a modernizării, nu face decît să întărească dorința poporului de a-și valorifica moștenirea culturală ca un bun al istoriei și al civilizației proprii. Această dorință aprinsă, grefată pe condițiile excelente create azi pentru valorificarea tradițiilor spirituale, a dus la o înmulțire a lor fără precedent.

O dată cu consemnarea plină de satisfacție a faptelor, acum, la început de drum, aceste frumoase inițiative ridică în fața comitetelor județene pentru cultură și artă și o serie de semne de întrebare privitor la profilul lor, la modul de organizare, la ținuta științifică. De aceea, discutînd cu specialiști, cu muzeografi și activiști culturali, am căutat să surprindem principalele lacune ale realizărilor din ultima vreme.

Chiar din momentul cînd obștea satului și-a manifestat hotărîrea de a deschide un astfel de muzeu, organele culturale au datoria să se pronunțe ferm asupra profilului viitoarei instituții. Asumîndu-și rolul de cronicar al vieții locale, muzeul poate fi dedicat unei personalități care a trăit în acele locuri, unor îndeletniciri, unor meșteșuguri tradiționale.

Dar, dacă despre profilul lor se pot spune în general lucruri frumoase, nu aceleași observații se pot face întotdeauna asupra modului de întocmire a colecțiilor.

— Am întîlnit în multe locuri din țară — ne spune **Nicolae Ungureanu**, inspector general la Direcția muzeelor din C.S.C.A. — intenții frumoase de organizare a muzeelor sătești, materializate însă în veritabile „campanii" de adunare a fel de fel de obiecte, cît mai multe, cît mai variate, indiferent de valoarea lor. Or, și lucrul acesta aș dori să-l subliniez, o aglomerare de materiale, chiar aranjate și etichetate, nu se poate numi muzeu, dacă nu respectă un minimum de cerințe științifice. Iar din acest punct de vedere, muzeele sătești sînt încă departe de ceea ce ar trebui să fie.

In cursul anului trecut s-a inaugurat muzeul de la Mușetești-Argeș. Vizitîndu-l în primele zile, **George Anania**, inspector în C.S.C.A., ne relata că obiectele nu aveau nici un fel de note explicative pentru a orienta publicul, nu exista o evidență științifică care să consemneze în detaliu caracteristicile obiectului, valoarea sa materială, starea de conservare, nu se întocmise acea indispensabilă bibliografie a obiectului, fără de care el își pierde caracterul de document istoric, rămînînd o simplă prezență artistică agreabilă. La Cristian-Sibiu, am admirat în muzeul sătesc o față de masă veche — din 1335 ! — asupra căreia a trebuit să ne atragă atenția localnicii pentru că nu exista nici o altă indicație. In județul Brașov, obiectele din muzeele sătești sînt însoțite fiecare în parte de texte explicative ; în schimb, în afara unui elementar inventar care consemnează doar felul exponatelor lui și locul de unde au fost procurate, nu există nici un alt material referitor la datele științifice ale acestora.

Alți specialiști, printre care **Ioniță Iuga**, inspector la Comitetul pentru cultură și artă din județul Maramureș, ne-au vorbit despre necesitatea existenței unui registru inventar științific, a unor fișe individuale a obiectelor, ca și a unor fișe ale donatorului, care să rămînă pentru necesitățile ulterioare ale cercetătorilor. Din păcate, în prea puține locuri din țară muzeele sătești au fost astfel organizate.

Discutînd despre ținuta lor științifică — trăsătura dominantă spre care trebuie să tindă muzeele sătești — nu putem omite și un alt aspect. Colecțiile, o dată constituite, aranjate și oferite publicului, nu marchează încetarea activității locale de cercetare. Pe de o parte ele trebuie permanent îmbogățite, acțiunea de depistare a noi și noi valori neoprindu-se nici un moment. Pe de altă parte, obiectele intrate în patrimoniul muzeelor vor trebui protejate contra degradării, contra acțiunii distrugătoare a timpului. Cum vor reuși muzeele sătești să facă față acestor noi sarcini ? Din cele constatate pe teren — numai cu sprijinul specialiștilor de la marile muzee județene.

In cadrul anchetei a revenit adesea ideea că organizarea unui muzeu săteso (ca instituție culturală de prestigiu) nu este o muncă de campanie, care să poată fi expediată în cîteva săptămîni și nici măcar în cîteva luni, ci o preocupare de îndelungată perspectivă, ce presupune o atentă activitate de investigare și de cercetare.

Și, din nou faptele au darul să ne convingă. La Mușătești, de pildă, timpul efectiv de adunare a obiectelor și de amenajare a muzeului a fost... o lună de zile (!), în județul Brașov, muzeele inaugurate în vara trecută au beneficiat de două luni jumătate de investigații. Din această cauză, la Mușătești cei care au achiziționat obiectele au fost în principal specialiștii comitetului județean pentru cultură și nu sătenii înșiși (sub îndrumarea celor competenți), cum s-a procedat la Sibiu. Din același motiv, în prea puține locuri din țară, asemenea muzee s-au deschis, așa cum ar fi normal, în cele mai vechi case din sat, valoroase din punct de vedere arhitectural, tipice pentru arta noastră populară, păstrînd materiale de construcție tradiționale, astăzi pe cale de înlocuire (șindrilă, stîlpi de susținere de lemn etc). De asemenea, aproape nicăieri nu a fost rezolvată, de la bun început, problema depozitării obiectelor care nu mai au loc în muzeu. Și dacă am întocmi o cît de sumară listă de sugestii nu putem omite înființarea unui cerc de „prieteni ai muzeului", a unui sfat științific — sub îndrumarea muzeului tutelar — din care să facă parte cadre didactice și alți intelectuali locali, organizarea unor expoziții periodice, chiar itinerante.

Iată întrebări și îndemnuri care, alături de o serie de probleme strict organizatorice încă neclarificate (cine supraveghează colecțiile și îndrumă vizitatorii, cine conduce efectiv muzeele și cine răspunde de ele etc.), așteaptă un răspuns neîntîrziat din partea organelor culturale județene și a direcției de specialitate din C.S.C.A.

Radu CONSTANTINESCU

cinema

● **Urmărirea**: PATRIA — 9; 11,30; 14; 16,30; 19; 21,30, FESTIVAL — 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21.
● **Lucia**: CENTRAL — 8,45; 11,45; 14,45; 17,45; 20,45.
● **Păcatul dragostei**: REPUBLICA — 8,45; 11,15; 13,45; 16,15; 18,45; 21,15, BUCUREȘTI — 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21, FAVORIT — 10; 13; 15,30; 18; 20,30.
● **Reconstituirea**: LUCEAFĂRUL — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,45.
● **Într-o seară, un tren...**: CAPITOL — 9,15; 11,30; 14; 16,15; 18,45; 21.
● **Mărturia**: VICTORIA — 9; 11,15; 13,30; 15,45, 18,15; 20,45.
● **Dragoste la Las Vegas**: LUMINA — 8,30—16,15 în continuare; 18,30; 20,45.
● **Vă place Brahms?**: MOȘILOR — 15,30; 18; 20,30, DOINA — 11; 13,30; 16; 18,30; 21, DRUMUL SĂRII — 15; 17,30; 20.
● **Program pentru copii**: DOINA — 9, 10.
● **Milnile; Regina instrumentelor; Sfaturi bătrînești; Omul mic**: TIMPURI NOI — 9—21 în continuare.
● **Bătălia pentru Roma**: FEROVIAR — 9; 12,30; 16; 19,30, EXCELSIOR — 9,30; 13; 16,30; 20, FLAMURA — 9,30; 13; 16,30; 20.
● **Valea păpușilor**: GRIVIȚA — 9,30; 12; 15; 17,45; 20,15, MIORIȚA — 9,30; 12; 14,30; 17; 19,30.
● **A trăi pentru a trăi**: INFRĂȚIREA ÎNTRE POPOARE — 15,15; 17,45; 20.
● **Războiul domnițelor**: BUZEȘTI — 15,30; 18; 20,30, COTROCENI — 15,30; 18; 20,30.
● **Blow-up** : DACIA — 8—20,45 în continuare.
● **Winnetou în Valea Morții** : BUCEGI — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30, GIULEȘTI — 15,30; 18; 20,30, ARTA — 9,30—15,30 în continuare ; 18,15; 20,30.
● **Noile aventuri ale răzbunătorilor** : UNIREA — 15,30; 18.
● **Moartea unui birocrat**: UNIREA — 20,30.
● **Femeia îndărătnică**: LIRA — 15,30; 18; 20,30, PROGRESUL — 15,30; 18; 20,30.
● **Angelica și sultanul**: PACEA 15,45; 18; 20,15.
● **Omul, orgoliul, vendetta** : CRÎNGAȘI — 15,30; 18; 20,15.
● **Băieții în haine de piele**: MELODIA — 9 ; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30, TOMIS — 9—15 în continuare ; 17,30; 20,15.
● **My fair lady**: FLOREASCA — 9; 12,30; 16,30; 20.
● **Băieții din strada Pal**: VOLGA — 9—15,45 în continuare; 18,15; 20,30.
● **În împărăția leului de argint**: VIITORUL — 15,30; 18.
● **Piedro pleacă în Siera**: VIITORUL — 20,30.
● **Taina leului** : GLORIA — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30, MODERN — 9,15; 11,30; 13,45; 16; 18,15; 20,30.
● **Prieteni fără grai**: AURORA — 9,30; 11,30; 13,30; 16; 18,15; 20,30.
● **Fragii sălbatici** : POPULAR — 15,30; 18.
● **La război, ca la război**: POPULAR — 20,30.
● **La nord prin nord-vest; Manuela**: MUNCA — 15,30; 19,15.
● **Beru și comisarul San Antonio**: FLACĂRA — 15,30; 18; 20,30.

teatre

● **Filarmonica de stat „George Enescu"** (la Ateneul Român): **Concert pentru elevi cu tema: Clasicismul — Haydn — Mozart** — 10,30. Prezintă: Suzana Zupperman. Interpretează orchestra „Academica". Dirijor: Alexandru Șumski; **Concert de muzică populară dat de orchestra „Barbu Lăutaru"** — 17; 20. Dirijori: Ionel Budișteanu și Florian Economu.
● **Opera Română**: **Prinț și cerșetor** — 11; **Don Carlos** — 18,30.
● **Teatrul Național „I. L. Caragiale"** (sala Comedia): **Alizuna** — 10,30; **Oameni și șoareci** — 19,30; (sala Studio): **Părinții teribili** — 10,30, **Cine ești tu ?** — 19,30.
● **Teatrul de comedie**: **Nicnic** — 10,30; **Opinia publică** — 15,30; **Dispariția lui Galy Gay** — 20.
● **Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra"** (sala din Bd. Schitu Măgureanu): **Luceafărul** — 10; **Moartea lui Danton** — 20; (sala din str. Alex. Sahia): **Transplantarea inimii necunoscute** — 10; **Puricele în ureche** — 15; **Sfîntul Mitică Blajinu** — 20.
● **Teatrul „C. I. Nottara"** (sala Magheru): **Vijelie în crengile de sassafras** — 10; **La ciorba de potroace** — 15,30; **O casă onorabilă** — 19,30; (sala Studio): **Enigmatica doamnă „M"** — 10,30; **Ce scurtă e vara** — 16; **Cînd luna e albastră** — 20.
● **Teatrul Mic**: **Maria 1714** — 10,30; **Ofițerul recrutor** — 15,30; **Iertarea** — 20.
● **Teatrul Giulești**: **Comedie cu olteni** — 10; **Cursa de șoareci** — 19,30.
● **Teatrul „Ion Creangă"**: **Poveste neterminată** — 10; **Adevăratii necunoscuți** — 16.
● **Teatrul evreiesc de stat**: **Dibuk** — 11; **Mazel-tov !** — 19,30.
● **Teatrul „Țăndărică"** (sala din Calea Victoriei): **Ileana Sînziana** — 11; **Banditii din Kardemomme** — 11.
● **Teatrul satiric muzical „C. Tănase"** (sala Savoy): **Cafeaua cu lapte de adio** — 19,30; (sala din Calea Victoriei nr. 174): **Nicuță la Tănase** — 19,30.
● **Teatrul de revistă și comedie**: **Floare de cactus** — 10; 19,30; (la Sala Palatului): **Fotbal-Mexico '70** — 11; 16; 20.
● **Ansamblul artistic al Uniunii Generale a Sindicatelor**: **Esop, viața, muzica și noi** — 20.
● **Ansamblul Armatei** — formația de estradă și varietăți (în sala C.C.A.): **Cînd se aude o trompetă** — 19,30.
● **Circul de stat**: **Rapsodia suedeză** — 10; 16; 19,30.

tv

PROGRAMUL I

8,15 Consultații pentru elevi. Matematică (cl. VIII și IX). Sisteme de ecuații (reluare). Prezintă prof. I. Olivotto
8,45 Matineu duminical pentru copii și tineretul școlar ; — Teatru pentru școlari : „Pupăza din tei". Spectacol prezentat de colectivul Teatrului de Stat „Al. Davila" din Pitești — Film serial : Sebastian printre oameni (III). — Șah, marelui maestru I Partidă de șah prin televiziune susținută de Florin Gheorghiu
10,15 Ora satului
11,05 Festival Beethoven. In program : Simfonia a III-a. Prezintă : Petre Brîncuși. Interpretează : Orchestra simfonică a Radioteleviziunii. Dirijor : Iosif Conta
12,00 De strajă patriei
12,35 Emisiune în limba maghiară
13,35 Încheierea emisiunii de dimineață
16.00 Film serial : „Rîul întunecat" (I), producție a studiourilor sovietice
16,45 Realitatea ilustrată. Invitații emisiunii : actrița Dina Cocea și criticul Florian Potra
19,00 Telejurnalul de seară
19,20 La șezătoare — montaj folcloric
19,45 Desene animate
19,55 Film cu trei stele : „Cine se cațără mai sus"
21,35 Flori de iarnă — program muzical distractiv. Transmisiune de la Sofia
22,05 Ludovic Spiess și eroii verdieni
22,35 Telejurnalul de noapte
22,45 Cupa Mondială — 1970. Cele 4 grupe
23,10 Închiderea emisiunii programului I

PROGRAMUL II

20,00 Glorii ale scenei lirice românești : Haricleea Darclé și Constantin Stroescu. Prezintă : Viorel Cosma
20,30 Noutăți cinematografice
21,00 Inedit — emisiune de noutăți muzical-coregrafice
21,35 Roman foileton : „Bilciul deșertăciunilor" (reluarea ultimului episod)
22,20 Închiderea emisiunii programului II

„Reconstituirea"

Scenariul filmului „Reconstituirea" descinde dintr-o nuvelă a tînărului prozator Horia Pătrașcu, care — în datele ei esențiale — oferea unele premise pentru o dezbatere artistică pe tema responsabilității umane; un act educativ bine intenționat se transforma, în paginile nuvelei, într-un instrument de traumatizare morală, afirmînd — prin negație — comandamentul respectului față de demnitatea umană, gravitatea răspunderii celor care, într-un fel sau altul, se ocupă de modelarea caracterului omenesc. Tema își propunea să răspundă unor preocupări actuale ale societății noastre și cazul particular, extrem, care-i servea ca pretext, îndemna la meditație. Problematica lucrării literare l-a atras pe Lucian Pintilie, și astfel s-a născut scenariul pe care regizorul îl semnează în colaborare cu autorul nuvelei.

Ca substanță, acest scenariu nu reprezintă pentru regizor decît un fragil punct de plecare. Pintilie a creat filmul improvizînd în bună măsură pe platou, lăsîndu-i și pe actori să improvizeze — cu scopul de a conferi astfel imaginii artistice fiorul trăirii spontane. Adversar declarat al mediocrității, regizorul se anunța decis să dea — în noul său film — o replică violentă povestioarelor cinematografice plate, cu personaje inconsistente, reprezentărilor superficiale, edulcorate ale realității. Din punct de vedere strict cinematografic, replica aceasta este, cred, edificatoare, pentru că e slujită de talentul incontestabil al unui cineast cu autentică personalitate și stăpîn pe meseria sa. Dar, lăsîndu-se dominat de febra demonstrației, autorul șarjează, și negația devine parcă, dintr-un mijloc artistic de afirmare, un scop. Ea domină ecranul, acoperind ceea ce ar fi putut să fie adevărat și uman în tema „Reconstituirii", ceea ce ar fi putut să fie autentic în caracterele și psihologia eroilor principali ; așa cum noroiul acoperă în final tinerețea lui Vuică, visul lui de a cutreiera cărările de munte spre piscuri, spre cerul albastru, senin. Noroiul acela fotografiat obsedant și care devine un element aproape material, palpabil, definitoriu pentru universul cenușiu și închis al acestui film.

„Reconstituirea" ne oferă prilejul să reflectăm asupra sensului noțiunii de autenticitate. Sînt în film unele notații care răspund acestui deziderat al artei : autenticitatea. Ne referim aici la autenticitatea unor detalii pe care regizorul — observator atent și subtil — le folosește pentru caracterizarea eroilor săi. Plictisul și indiferența procurorului, de pildă, înciminate pe drept cuvînt, sînt sugerate printr-un gest, printr-o frîntură de frază — cu contribuția magistrală a actorului George Constantin, care joacă nuanțat bonomia detașată a acestui personaj, lipsă de convingere și, deci, de responsabilitate în exercitarea îndatoririlor sale. Se poate susține că asemenea funcționari nu există în realitate ? Evident există, și ilustrează o mentalitate care merită să fie adusă în lumina necruțătoare a reflectoarelor. Există, desigur, și epave umane de tipul profesorului întruchipat cu expresivitatea aparte, proprie jocului lui Emil Botta. Pot fi găsiți, în realitate, și debili mintali care au inspirat personajul șoferului, și fetișcane a căror viață sufletească se reduce la ceea ce le oferă aparatul de radio cu tranzistori, și plutonieri obtuzi care se „umanizează" doar în momentele de „pe loc, repaus !", și operatori rutinați care privesc viața prin vizorul aparatului de filmat, dar nu o văd, ci o reconstituie „tehnic", confundînd oamenii cu obiectele neînsufletite. Dar cineastul — populînd filmul exclusiv cu astfel de exemplare construite, cum spuneam, din detalii — le pune sub lupă și obține o imagine în care trăsăturile cenușii se dilată monstruos și configurează, prin acumulare, o lume blazată, tristă, o lume diformă, în care totul e urît. Chiar și frumosul.

E greu de imaginat întîlnirea — în viața reală — cu o astfel de colectivitate, în care toți oamenii sînt tarați. Și e imposibil să justifici, invocînd viața reală, unilateralitatea (cu semn negativ) a personajelor strînse laolaltă în „Reconstituirea". Pe ecran, tarele mai mari sau mai mici ale acestor personaje, alienarea lor, sărăcia sufletească sau „simpla" lor precaritate intelectuală sînt surprinse cu o remarcabilă forță de expresie. Dar cu atît mai pregnantă devine — în climatul sufocant al filmului — transformarea particularului în general, ca într-o demonstrație a fatalității răului, a faptului că nimeni nu s-ar putea sustrage dezumanizării, că iresponsabilitatea, blazarea, însingurarea ar plana ca o amenințare imanentă. Filmul plătește aici tribut artificialității și greșește grav față de adevărul fundamental al artei, pentru a face jocul unei premise, ea însăși artificială, potrivit căreia toți oamenii sînt, sau pot fi, minați de indiferență. Cortegiul de oameni care ies de la meci înșiruirea aceea de indivizi apatici și insensibili se subsumează afirmației de mai sus, ca și, de altminteri insistența cu care e subliniată abrutizarea celor doi tineri; prin atitudine și limbaj ei se refuză în ultimă instanță propriei lor condiții — aceea de absolvenți ai unui liceu. S-ar putea replica aici că tot ce se vede pe ecran e plauzibil, că reprezintă excepții. Dar excepția se ridică în „Reconstituirea", după cum arătam, la valoare de generalitate, încetează a mai fi excepție și pune în discuție problema **selecției artistice** ca moment important al actului creator.

Desigur că unei opere de artă cinematografică nu i se poate pretinde să surprindă realitatea în toate aspectele ei. Autenticitatea nu înseamnă nicidecum o „echilibrare" simplistă, în virtutea căreia prezența unui personaj „negativ" ar impune, prin simetrie, și o replică „pozitivă" ; nu înseamnă nici îndulcirea sau eludarea aspectelor negative, a mentalităților reprobabile ci, dimpotrivă, relevarea lor îndrăzneață. Evident, în virtutea unei selecții atente, pe criteriul semnificației, nemijlocit determinate de spiritul fundamental al epocii. Deci, cu o racordare la acel generator vital pe care-l reprezintă tendințele fundamentale ale dezvoltării societății noastre. Eludînd această cerință, filmul arată cum e posibil ca și pe calea supralicitării elementelor formale și de tehnică să se ajungă, cu sau fără voia autorilor, la schematism.

Un artist este, în primul rînd, o conștiință. O conștiință în acțiune, care smulge semnificații. Definiția îi aparține lui Lucian Pintilie, și am citat-o într-un articol apărut sub titlul „Artistul intelectual". In cazul filmului „Reconstituirea", autorul are în vedere un rău real, își propune să arate unde poate duce indiferența, dar se lovește de limitele propriului său scenariu, care nu-i permite să structureze filmul pe o idee clară, încandescentă, umanitaristă, capabilă să ridice lucrarea cinematografică la înălțimea acelei funcții „sociale, morale, intelectuale, derivînd din determinări istorice de o mare precizie" pe care, tot Pintilie, o invocă în articolul amintit. In pofida aparențelor, a momentelor șocante, supralicitate regizoral, filmul este, adeseori, invadat de o banalitate provenind tocmai din scenariu. Nu e vorba despre „banalitatea" semnificativă a faptului cotidian, ci despre aspecte mărunte, parcă întîmplătoare, care-ți dau sentimentul că într-o bună parte a filmului nu se întîmplă nimic. Spontaneitatea imaginii amintește **ciné-vérité**-ul, fiind însă lipsită de tensiunea autentică a ideilor, de ineditul și originalitatea de substanță proprie peliculelor realizate „pe viu", în mijlocul vieții. Dialogul, sărac, cu foarte puține excepții, alcătuit din replici adesea monosilabice, fabulația însăși, trenantă, ilustrează inconsistența textului. Fuga după cîrdul de giște e caracteristică pentru sensul minor al multor notații „de viață", după cum discuțiile cu „fata cu tranzistorul" au darul doar de a sugera blazarea, goliciunea spirituală a personajelor tinere din film.

Clădit pe detalii, trăind din detalii, filmul substituie tensiunii ideilor, a confruntării personajelor, o tensiune creată prin mijloace exterioare. O bandă sonoră realizată cu o tehnică remarcabilă asigură un fundal strident. Regizorul mizează mai ales pe forța de șoc a imaginii cinematografice, mobilîndu-și adeseori personajele — și filmul — cu demonstrații de „curaj" al căror substrat nu este de nivelul artei mature a lui Lucian Pintilie, chiar dacă frapează uneori prin picanterie sceptică sau prin grotesc. Secondat de un operator a cărui măiestrie nu mai trebuie demonstrată, Sergiu Huzum, regizorul conferă unor secvențe tensiune dramatică, dar o tensiune violentă, accentuată prin repetări ostentative și prin detalii de un naturalism crud, izbitor.

A afirma despre un film că este bine făcut din punct de vedere tehnic, a releva îndemînarea și priceperea realizatorului său — cum este cazul „Reconstituirii" — nu reprezintă, se înțelege, elogiul maxim la care are dreptul să aspire un autor. Cu insatisfacția de a nu putea să aducem un asemenea elogiu, vom consemna, măcar în treacăt, și intuiția regizorului în alegerea echipei de interpreți, naturalețea pe care știe s-o imprime jocului actoricesc. E remarcabilă unitatea interpretării, lipsa discrepanțelor între jocul unor actori cu mare experiență (în afară de cei citați trebuie amintit îndeosebi Ernest Maftei) și creațiile unor tineri ca Nicky Wolcz, Ileana Popovici și cuplul Vladimir Găetan-Gheorghe Mihăiță. Interpretarea e de ținută. Cu toate calitățile sale reale, filmul este însă, evident, departe de a fi capodopera salutată, cu ton mai mult publicitar decît cu argumente, în revista „România literară". Pot exista, desigur, opinii diferite despre un film — dar primatul analizei la obiect, exigența, se opun încercării judecătilor de valoare prin epitete ditirambice, prin exhibiții publicistice menite să „hipnotizeze" opinia publică.

In genere, opera de artă trebuie tratată cu obiectivitate. Și mai ales opera de artă cinematografică. Sîntem cu toții interesați ca filmul românesc să depășească stadiul actual, să ridice un baraj solid în calea mediocrității artistice a lipsei de substanță. Pentru a contribui la aceasta nu ne putem îngădui să facem concesii, să abdicăm de la criterii, de la exigență. Or, reclama în cazul de față, atît de stridentă, era de natură să împiedice disocierile critice, reliefarea a ceea ce este pozitiv în arta lui Pintilie și în ultimul său film, reeditînd, într-un fel, „aclamarea" artificiilor de formă care au încărcat, ca un balast, „Duminică la ora 6" și de care regizorul însuși se desolidarizează acum — cum reiese dintr-un recent interviu. Talentul, rigoarea profesională a regizorului îndreptățesc credința că el va dărui, poate, cinematografiei noastre și publicului ei chiar o „capodoperă", că intuiția sa artistică, virtuozitatea tehnică își vor găsi împlinirea. Cu condiția ca pasiunea pentru idei pe care și-o afirmă să se întîlnească cu ideea autentică.

D. COSTIN

CRONICA FILMULUI

adnotări • adnotări • adnotări • adnotări • adnotări • adnotări • adnotări • adnotări

Omagiu Luceafărului

Evenimentul aniversării a 120 de ani de la nașterea lui Mihai Eminescu a stat în centrul atenției presei literare, radio-ului și televiziunii. Ultimul număr al revistei „Contemporanul" se deschide astfel sub semnul permanenței operei eminesciene. Personalitatea plurivalentă a acestui „astru nepereche" pe firmamentul literaturii noastre — cum l-a numit G. Călinescu —, întruchipările pe care ea și le-a aflat în arta noastră plastică și muzicală, vastitatea și profunzimea universului liric eminescian fac obiectul unor interesante articole, evocări și stihuri semnate, în paginile revistei, de Al. Philippide, Geo Bogza, Eugen Jebeleanu, Maria Banuș, George Ivașcu, Paul Anghel, Ana Blandiana, Nicolae Manolescu, Ada Brumaru, Amelia Pavel.

Aceluiași eveniment, „România literară" îi consacră articole de Șerban Cioculescu, Al. Piru, Gh Bulgăr, Grigore Tănăsescu și Petru Vintilă care analizează valoarea artistică și rezonanța universală a liricii eminesciene sau aduc noi date și mărturii asupra vieții poetului. Și revista care și-a înscris pe frontispiciul ei simbolul Luceafăr consacră acestui eveniment cultural un spațiu amplu, găzduind articole semnate de Nicolae Balotă, Cezar Baltag, Leonid Dimov, Emil Manu, Tudor George.

Atît la radio, cît și la televiziune au putut fi ascultate și urmărite pe parcursul acestei săptămîni o serie de emisiuni speciale consacrate comemorării a 120 de ani de la nașterea lui Mihai Eminescu. In cadrul „Universității radio" sau al emisiunilor „Odă limbii române", „Saeculum" au vorbit despre semnificația și valențele liricii eminesciene Al. Philippide, Vladimir Streinu, Iorgu Iordan, Gh. Bulgăr, Ana Blandiana, Augustin Z.N. Pop. Au putut fi ascultate de asemenea lecturi dramatizate din opera lui Eminescu. In cadrul emisiunii (realizată de Iulius Tundrea) „Fonoteca de aur" au putut fi ascultate cîteva din cele mai valoroase înregistrări din arhiva sonoră a Radiodifuziunii : Tudor Arghezi și Tudor Vianu vorbind despre creația eminesciană, precum și versuri în lectura marilor actori Ion Manolescu și George Vraca. O inițiativă similară, la fel de bine-venită, a avut-o și televiziunea în emisiunea „Actualități literare".

A. ANGHELESCU

Pledoarie pentru „sensul prozei"

Revistele literare din ultima perioadă ilustrează revenirea în actualitatea literară a unuia dintre prozatorii de largă respirație epică, a unui creator de ample viziuni asupra mutațiilor survenite în societatea și spiritualitatea românească, scriitorul Titus Popovici. Destul de puțin prezent în presa literară după apariția romanului „Setea", traversînd o perioadă de neliniștite căutări artistice, făcînd eforturi (după cum singur mărturisește în articolul „Sensul prozei" publicat în „Luceafărul" nr. 51) de a da **„un sens zbaterilor inerente ale spiritului, acelui puternic combustibil social care se numește nemulțumirea creatoare, opusă inerției și însingurării teoretizate"** scriitorul Titus Popovici se dezvăluie, în ultimele apariții publicistice și literare, fidel principiilor și opțiunilor care i-au fertilizat scrierile precedente. Articolul amintit mai sus, un altul — „Romanul și politica", din numărul următor al „Luceafărului" —, „Așa cum ziua urmează nopții" din ultimul număr al „României literare", „Sincronism sau imitație" din „Luceafărul" de ieri conturează un tablou expresiv al convingerilor estetice și sociale ale unui autor, decis să respingă falsele probleme și animat de năzuința de a **„primi deschis și plenar splendida povară a responsabilității scriitoricești"**

Pe lîngă utilele intervenții teoretice, un fragment din nuvela „Moartea obiectelor fericite", apărut în „Luceafărul" din 10 ianuarie, atestă străduințile de redimensionare a viziunii, de abordare a realității dintr-un unghi inedit, subiectiv. Fragmentul citat este o dovadă că Titus Popovici a depășit „momentul tatonărilor", pregătindu-se pentru a propune cititorilor o creație majoră, care să-l exprime integral și să corespundă, totodată, timpului pe care-l trăim. O așteptăm !

Ioan ADAM

Modernitatea folclorului

Caietul de poezie al „Vieții românești" nr. 12 (24) continuă și diversifică într-o amplă paletă tematică acțiunea, începută în urmă cu doi ani, de publicare a poeziei românești și universale contemporane. Prin ultimul caiet, sugestiv intitulat „Modernitatea folclorului". „Viața românească" a poposit într-o zonă de maximă actualitate pentru poezia românească contemporană. Poeziile publicate de cîțiva cunoscuți poeți contemporani au o frumusețe aparte, o vigoare a expresiei crescută organic dintr-o arie de adîncă întelepciune și de superioară cunoaștere a vieții, concentrînd în substanța lor o gamă infinită de sentimente, atitudini și trăiri. Fără îndoială, folclorul e modern și nu e nevoie pentru a constata aceasta să te întorci în trecut pentru a descoperi perpetua desfășurare a filonului popular în creația cultă. In poezia noastră actuală asistăm la un proces de convertire a gîndirii populare unor viziuni moderne, fără a fi însă vorba de actualizarea folclorului, întrucît el nu s-a constituit niciodată ca expresie pasivă a unui trecut, ca o amintire. Calitatea lui esențială este durata, veșnica tinerețe și capacitatea de a transpare în cele mai neașteptate alcătuiri artistice, sau de a-și menține nealterate de timp și spațiu valorile perene. Astfel, caietul „Vieții românești" are meritul de a concentra, în aceleași pagini una din cele mai viguroase tendințe poetice afirmate în ultimii ani.

Emil VASILESCU

Este publicul întotdeauna un partener ?

Primim din partea tovarășului Aristide Buhoiu, redactor la Televiziune, un text din care reproducem :

„Am urmărit spectacolul de varietăți televizat duminica trecută, într-un cerc de critici și de actori care, asemenea mie, deveneau din ce în ce mai deprimați. Reacția noastră comună era cu totul alta decît aceea care se transmitea prin intermediul microfoanelor instalate în sala de concerte. Auzeam la un moment dat aplauze îndelungate, pornind dintr-un colț al sălii, atunci cînd nimic din ceea ce se petrecea pe scenă nu le justifica. Am asistat cu stupefacție astfel la cheltuirea pe vînt a unui capital de bună dispoziție, de voie bună, de umor, de inteligență, de talent, de muncă. Marea insistență spre rampă a unui interpret de talia lui Nae Lăzărescu, care ne „delectase" timp de cîteva minute cu un monolog „original", în care erau lipite de fapt cîteva din vechile glume cu nebuni, ce se spuneau acum cîteva decenii în pauzele de la cinematografe sau la grădinile de vară cu „program de senzație".

Am fost cu atît mai surprins în continuare, cînd o parte a publicului s-a arătat obosită atunci cînd o reputată actriță a recitat cu măiestrie versuri. Ca și la aplauzele ce s-au dezlănțuit în timpul unui dans, aplauze care demonstrau că se confundă un acord de trecere cu unul final.

Cred că manifestarea **parțială**, chiar a unei categorii gălăgioase de spectatori, nu ne poate lăsa indiferenți. Nu ne poate lăsa, deoarece astfel se lasă poartă deschisă **facilității, se creează falsa atmosferă a unui succes**. „Sînt unii spectatori — ne spunea dramaturgul Alecu Popovici — care vin la teatru sau la concert pur și simplu pentru a **se manifesta** ei, fiind mai puțin interesați de ceea ce se întîmplă pe scenă". Ce înseamnă pentru d-stră un public bun ? — l-am întrebat pe criticul teatral Dinu Chivu. „Cred că un public bun este numai acela care vine cu mare plăcere la un spectacol fără a avea prejudecăți de acasă. Din păcate, sînt unii care așteaptă să-și vadă numai interpreții preferați, rămînînd total indiferenți la ceilalți interpreți" Balerinul Victor Vlase ne mărturisește că publicul înseamnă pur și simplu un partener". El îl poate stimula sau inhiba.

Mă întreb atunci : este oare publicul **întotdeauna** un **partener ?** Înainte de a da un răspuns, să ne gîndim la cei care au întotdeauna ceva de șușotit, la cei care cer bis cu... o altă melodie, la cei care, bătînd finalul aproape, se reped spre garderobă, la cei care vin la spectacol pentru .. a se da în spectacol. Pentru asemenea spectatori ar trebui așezat la intrarea în fiecare sală bustul lui HARPOCRATES, celebrul copil cu degetul dus la gură, simbolizînd nu numai Tăcerea, ci mai ales Respectul, Înțelegerea și Înțelepciunea !"

N.R. Soluția cu bustul este, desigur, o figură de stil. Poate că televiziunea ar putea medita la inițiative mai eficace pentru a se ajunge la răspunsul unanim dorit la întrebarea din titlu.

Completări la un articol

Am citit cu interes în ziarul „Scînteia" din 11 ianuarie 1970 articolul „Contra-reclamă" al prof. N. Iacob. Aș dori să aduc cîteva completări, pentru că la ora actuală, diletantismul și lipsa de calificare corespunzătoare în materie de publicitate au dus la o reclamă ineficientă.

Sînt numeroase reclamele care nu sînt atractive, care nu folosesc scopului urmărit și anume nu informează exact marele public. Minusurile de conținut, absența unor caracteristici esențiale ale produselor nou lansate, neconcordanța dintre ilustrație și text alte evidente carențe: filologice, grafice, fotografice, poligrafice au făcut ca reclama întîlnită la oraș, dar mai ales la sate să fie săracă în substanță și nefolositoare. Nu publicitatea lipsește, ci calitatea ei este deficitară, deoarece n-a fost considerată ca un factor de progres, n-a fost activă și utilă, n-a sprijinit efectiv multiplele cerințe ale consumatorilor. Deficiențele menționate, deși sînt cunoscute și de către conducerea Ministerului Comerțului Interior, n-au fost totuși lichidate.

Iată de ce am considerat să formulez cîteva completări la articolul prof. N. Iacob. Acestea sînt: 1) organizarea unor cursuri de calificare pentru cei ce lucrează în prezent în domeniul publicității; 2) I.I. Reclama comercială să-și improspăteze colectivul redacțional cu redactori cu studii și experiență în presă 3) Pentru perfecționarea neîncetată și menținerea la curent cu soluțiile problemelor publicitare sînt utile colocvii, simpozioane și cicluri de conferințe susținute de cadre cu studii superioare și înaltă calificare publicitară. 4) Se impune ca o necesitate imediată înființarea unei școli tehnice de publicitate. 5) O cale operativă și eficientă de reclamă, puțin utilizată pînă

FAPTUL DIVERS

Poftiți în vagoane (dacă... aveți bilet!)

Organele miliției T.F., în colaborare cu delegați ai Direcției regionale căi ferate București, au întreprins de curînd o acțiune de depistare a celor ce obișnuiesc să călătorească frauduios în trenuri. La sfîrșitul acestei operațiuni, totalizîndu-se rezultatele, s-a stabilit că 195 de pasageri nu-și achitaseră costul biletelor de călătorie. Toți aceștia au fost amendați contravențional cu diferite sume de bani — în funcție de distanță — totalizînd peste 14 000 de lei. O acțiune utilă ce se cere continuată. Numai așa cei ce se eschivează de la plata biletelor vor reuși să revină la o comportare civilizată. E adevărat: călătorului îi șade bine cu drumul. Dar și cu bilet.

Aproape un milion

Faptele s-au petrecut la Rîmnicu Vîlcea. Victor Talpă, Ion Bogdan și Constantin Mușat (în prezent arestați) și alți indivizi, certați cu cinstea, salariați la centrul de producție al întreprinderii de legume-fructe, au dovedit o nepermisă lipsă de grijă față de bunul obștesc. Neîndeplinindu-și atribuțiile care le reveneau, au lăsat să se deprecieze 400 tone morcovi, valorînd 360 000 lei. Nu li s-a părut suficient. Au încercat să acopere paguba printr-un „transfer" fictiv (lucru cunoscut și de conducerea întreprinderii ?!) a cantității de 127 tone cartofi. O altă infracțiune gravă. Banii obținuți prin comercializarea cartofilor — 380 000 lei — și i-au însușit. Una peste alta, statul a fost frustrat cu aproape **un milion lei**. Acestea sînt rezultatele anchetei. Cît privește soluția, o lăsăm pe seama instanței. E mai eficient. Și mai sigur.

Matematică și... pocher

Spicuim din „Gazeta matematică, seria B, nr. 12 din 1969, la rubrica rezervată elevilor din clasele V—VIII, problema 3353, de la pagina 745. Citățm: „Un jucător a cîștigat la primul joc o pătrime din banii ce-i avea, plus 1 leu. La jocul al doilea a cîștigat o treime din banii ce-i avea atunci, plus 2 lei, iar la jocul al treilea a cîștigat o doime din banii ce-i avea atunci, plus 3 lei. Și se ridică de la joc cu 48 lei. Ce sumă a avut jucătorul ?" Din datele problemei, nu înțelegem cîteva lucruri. Mai întîi, cu ce a cîștigat jucătorul acela : avea carte servită sau pur și simplu era în cacealma ? Și o altă necunoscută : cum este posibil ca o revistă serioasă, în scopurile căreia intră și educația tineretului, să cultive probleme cu... jocuri de noroc ?

Autogara e... pe roate

Aflăm, prin intermediul unui grup de cititori, că în autogara Suceava lucrurile s-au pus... pe roate. (Cu citva timp în urmă, publicam o notă critică privind dezordinea de aici). Autobuzele sînt garate în dreptul indicatoarelor de traseu și, de cele mai multe ori, plecările au loc conform programului. Deci, se poate. Înseamnă că s-a pornit pe un drum bun. În consecință, nu ne mai rămîne decît să urăm salariaților de aici „plinul" la călători, și nu care cumva să se... umfle-n pene. În materie de transporturi auto, preferăm fără...

Promptitudine cetățenească

Bătrînul Gheorghe Neceaev, în vîrstă de 78 de ani, a cărui dispariție o relatam zilele trecute, a fost găsit. Ajunsese în rătăcirea sa la Ploiești. Aici a fost identificat de cetățeanul Constantin Anghel, din strada Gloriei 9. Acesta a anunțat atît familia bătrînului, cît și organele de miliție. În prezent, bătrînul se află în mijlocul familiei, care-i acordă îngrijirile necesare. Pentru promptitudinea și omenia cu care a răspuns solicitării lansate în presă, familia bătrînului ne roagă să transmitem, încă o dată, calde mulțumiri cetățeanului din Ploiești.

Rubrică redactată de
Ștefan ZIDARITA
Gheorghe DAVID
cu sprijinul corespondenților „Scînteii"

Manifestări consacrate împlinirii a 120 de ani de la nașterea lui Eminescu

Sub auspiciile Comitetului județean Arad, pentru cultură și artă, și ale filialei locale a Societății de științe filologice sîmbătă după-amiază, la Casa memorială „Ion Slavici", din Șiria, a avut loc un simpozion „Eminescu", dedicat aniversării a 120 de ani de la nașterea luceafărului poeziei românești. În cadrul simpozionului, filologi, cadre didactice și alți oameni de litere din Arad, Cluj, Oradea și Timișoara, au evocat momente din viața și opera marelui nostru poet. Cei prezenți au vizitat apoi sălile casei memoriale, unde se păstrează numeroase mărturii ce amintesc de idealurile nobile care au animat prietenia dintre Eminescu și Slavici. În încheiere, actori de la Teatrul de stat din Arad și elevi ai Școlii populare de artă au susținut un recital de versuri, lieduri și romanțe, inspirate din creația poetică eminesciană.

★

La Clubul tineretului din Birlad, după expunerea despre creația eminesciană, făcută de prof. Ștefan Secară, directorul Bibliotecii municipale, un grup de elevi a prezentat un recital de versuri. Asemenea manifestări au mai fost organizate în unele școli ale orașului Vaslui, precum și la Negrești. (Agerpres)

Sesiunea de comunicări științifice a Comitetului național de sociologie

La Academia Republicii Socialiste România s-au desfășurat timp de două zile lucrările sesiunii de comunicări științifice, organizată de Comitetul național de sociologie. Au fost prezentate 98 de comunicări, pe marginea cărora au avut loc largi dezbateri la care au luat cuvîntul circa 60 participanți. Lucrările s-au desfășurat în 3 secții.

La reușita întîlnirii **și-au adus contribuția** catedrele de sociologie din București, Cluj, Iași, Timișoara și Tîrgu-Mureș, Academia de științe social-politice „Ștefan Gheorghiu", Centrul de cercetări sociologice și institutele de filozofie, cercetări economice, psihologie, de etnografie și folclor din cadrul Academiei ; Laboratorul de sociologie al Ministerului Învățămîntului ; centrul de cercetări pentru problemele tineretului ; Direcția Centrală de Statistică, cît și cadre din unele organe centrale de stat și alte instituții.

Bucurîndu-se de sprijinul unor membri ai Academiei, profesori universitari, cadre de valoare din învățămîntul superior și rețeaua institutelor de cercetare și alte instituții, sesiunea a dovedit preocupările sociologiei românești pentru extinderea problematicii corespunzătoare etapei actuale de dezvoltare a țării noastre, în domenii ca : planificarea și previziunea în conducerea științifică și dezvoltarea social-economică ; perfecționarea relațiilor sociale și de producție și rolul demersului sociologiei în ridicarea eficienței funcționale a acestora ; dirijarea și ușurarea integrării omului în societate și muncă ; antrenarea largă a tineretului la progresul social al patriei ; progresul de urbanizare și dezvoltarea așezărilor umane, elaborarea unui aparatai metodologic modern în scopul optimizării cercetării și sporirii eficienței sale practice și altele.

În încheierea lucrărilor sesiunii au luat cuvîntul prof. Miron Constantinescu, ministrul învățămîntului, și prof. Roman Moldovan, vicepreședinte al Comitetului Național de Sociologie.

În asentimenul unanim al participanților, sesiunea a trimis o telegramă **Comitetului Central al Partidului Comunist Român, personal tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU,** în care se exprimă angajamentul sociologilor români de a depune toate eforturile în slujba creșterii prestigiului sociologiei din patria noastră, a contribuției celor ce lucrează în acest domeniu la înfăptuirea politicii interne și externe a Partidului Comunist Român, a sarcinilor ce le revin în transpunerea în viață a hotărîrilor celui de-al X-lea Congres al partidului.

(Agerpres)

LA O.N.T.

Locuri pentru odihnă și tratament în stațiunile balneo-climaterice

Agențiile Oficiului Național de Turism din întreaga țară au pus în vînzare **locuri în seriile din trimestrul I 1970 pentru odihnă** în stațiunile Bușteni, Sinaia, Predeal, Borsec, Sovata, Tușnad și Lacul Roșu — și **pentru tratament** — la Călimănești, Căciulata, Olănești, Govora, Sovata, Borsec, Vatra Dornei, Slănic-Moldova, Pucioasa, Sinaia, Herculane, 1 Mai, Bazna, Ocna-Sibiului, Sîngeorz Băi, Buziaș, Eforie Nord.

Posesorii de bilete de la O.N.T. beneficiază de tarife reduse la cazare și masă : 50 la sută reducere la costul transportului C.F.R. și prin mijloacele I.R.T.A., cazare gratuită — dacă nu se solicită pat separat — și 50 la sută reducere la costul mesei pentru copiii pînă la 7 ani, 50 la sută reducere a tarifului cazării pentru copiii între 7—14 ani.

vremea

Timpul probabil pentru 19, 20 și 21 ianuarie. În țară : vremea continuă să se răcească. Cerul va fi mai mult acoperit la început, apoi va deveni, treptat, variabil. Vor cădea precipitații, mai ales sub formă de ninsoare. Vînt potrivit. Temperaturile minime vor fi cuprinse între minus 10 și zero grade, local mai coborîte, iar maximele între minus 5 și plus 5 grade. **În București :** vremea continuă să se răcească. Cerul, mai mult acoperit la început, va deveni treptat variabil. Vor cădea precipitații mai ales sub formă de ninsoare. Vînt potrivit. Temperatura în scădere.

Cronica zilei

La Biblioteca „Astra", din Sibiu, a avut loc o festivitate în cadrul căreia prestigioasei instituții din localitate i-au fost donate peste 800 de volume, din partea Ambasadei Republicii Democrate Germane la București. În alocuțiunea rostită de Ewald Moldt, ambasadorul R.D. Germane, și în cuvîntul de mulțumire adresat de Ioan Holhoș, directorul Bibliotecii „Astra", și de Maria Fanache, președinte al Comitetului județean pentru cultură și artă, s-a subliniat dezvoltarea relațiilor de prietenie dintre cele două țări, importanța relațiilor dintre biblioteca sibiană și instituțiile similare din țara prietenă.

★

La spectacolul cu „Trubadurul", prezentat sîmbătă seara de Opera Română din București, și-a dat concursul tenorul italian Danilo Cestari, care a interpretat rolul Manrico. În capodopera lui Verdi, oaspetele a avut ca parteneri pe Dan Iordăchescu, Zenaida Pally, Elena Dima, Train Popescu. Conducerea muzicală a aparținut dirijorului Anatol Chisadji.

★

Ieri, după-amiază, acad. D. D. Roșca din Cluj a ținut în Sala Dalles o conferință pe tema : „Știință și filozofie".

(Agerpres)

Premii mari la tragerea LOTO a Revelionului

FAZA I. — PREMII OBIȘNUITE VARIABILE

EXTRAGEREA I : Categ. I : 1 variantă a 100 000 lei ; a II-a : 4 a 41 895 lei ; a III-a : 202,70 a 1 095 lei ; a IV-a : 491,25 a 554 lei ; a V-a : 1 605,90 a 203 lei.

EXTRAGEREA a II-a : Categ. A : 2,80 variante a 79 485 lei ; B : 5,50 a 40 465 lei ; C : 15,65 a 14 221 lei ; D : 1 943,15 a 100 lei.

FAZA A II-A. — PREMII SUPLIMENTARE GRATUITE ÎN AUTOTURISME, EXCURSII ȘI NUMERAR

EXTRAGEREA a III-a și a IV-a : Categ. E : 1 autoturism „Trabant 601" ; Categ. F : 5 excursii în ITALIA (cca. 15 zile), 2 variante sfert a 1 875 lei și 2 variante 10% a 750 lei ; Categ. G : 37 excursii „TURUL BULGARIEI". 4 variante a 1 050 lei și 7 variante 10% a 420 lei ; Categ. H : 81,9 variante a 1 000 lei ; Categ. I : 113,35 variante a 500 lei.

FAZA A III-A. — PREMII SPECIALE ÎN AUTOTURISME, EXCURSII ȘI NUMERAR

EXTRAGEREA a V-a : Categ. M : 4 autoturisme „Dacia 1 300" și 4 variante 10% a 7 000 lei ; Categ. N : 7 excursii în JAPONIA sau autoturisme la alegere conform prospectului și 5 variante 10% a 5 500 lei ; Categ. O : 19 excursii în ITALIA ; Categ. P : 18 excursii „TURUL BULGARIEI" și 5 variante 10% a 420 lei ; Categ. R : 36,6 variante a 1 000 lei ; Categ. S : 35,9 variante a 500 lei ; Categ. T : 3 585,1 variante a 50 lei.

viața internațională

ÎN LEGĂTURĂ CU O ÎNTÎLNIRE A TUTUROR FORMAȚIUNILOR STÎNGII FRANCEZE

RĂSPUNSURILE PARTIDULUI SOCIALIST ȘI PARTIDULUI SOCIALIST UNIFICAT

PARIS 17. — Corespondentul Agerpres, Al. Gheorghiu, transmite : Partidul socialist și Partidul socialist unificat au răspuns propunerii Biroului Politic al Partidului Comunist Francez privitoare la o întîlnire a tuturor formațiunilor stîngii, menită „să creeze condițiile unei acțiuni concertate pentru progres social, democrație și socialism". După cum se știe, această propunere a fost adresată la 6 ianuarie partidelor și organizațiilor de stînga.

În răspunsul său, Alain Savary, prim-secretar al partidului socialist, declară că „i se pare imposibil de a participa la o întîlnire care are drept obiectiv elaborarea unui program comun". El afirmă că, înainte de aceasta, ar fi necesare convorbiri care să permită realizarea unei apropieri.

Partidul socialist unificat a răspuns favorabil propunerii Partidului comunist, deși a făcut unele observații critice referitoare la anumite aspecte ale propunerii. Acest partid sugerează desfășurarea unor convorbiri bilaterale cu Partidul comunist, după Congresul acestuia din februarie, spre a examina condițiile unei întîlniri comune a tuturor formațiunilor stîngii.

Încheierea vizitei lui Mirko Tepavaț în R. P. Ungară

BUDAPESTA 17. — Corespondentul Agerpres, Al. Pintea, transmite : Mirko Tepavaț, secretar de stat pentru afacerile externe al Iugoslaviei, care, la invitația ministrului de externe ungar, Peter Janos, a făcut o vizită oficială de cîteva zile în această țară, a părăsit sîmbătă Budapesta. După cum se subliniază în comunicatul dat publicității cu acest prilej, în timpul vizitei Mirko Tepavaț a purtat convorbiri cu Peter Janos asupra unor probleme privind dezvoltarea continuă a relațiilor dintre cele două țări și, în special, a colaborării economice. De asemenea, au fost discutate probleme securității europene și alte probleme internaționale ce interesează ambele țări.

Lucrările Plenarei comune a C. C. și Comisiei Centrale de Control ale P. C. Italian au luat sfîrșit

ROMA 17 — Corespondentul Agerpres, N. Puicea, transmite : La Roma au luat sfîrșit lucrările Plenarei comune a Comitetului Central și Comisiei Centrale de Control ale P.C.I. La punctul de pe ordinea de zi intitulat : „Problemele dezvoltării partidului și Federației tineretului comunist în legătură cu acțiunile muncitorești și situația actuală a țării" au prezentat rapoarte Ugo Pecchioli, membru al Direcțiunii P.C.I., și Rino Serri, membru al C.C. al partidului.

În raportul său, Ugo Pecchioli a arătat că marile lupte muncitorești desfășurate în ultimul timp în Italia au confirmat din nou justețea strategiei și poziției P.C.I. După ce a scos în evidență „contribuția hotărîtoare a partidului comunist la dezvoltarea unitară a mișcării clasei muncitoare", vorbitorul s-a referit la situația politică actuală, caracterizată, pe de o parte, de încercarea forțelor conservatoare de a trece la contraofensivă în vederea reciștigării terenului pierdut prin victoria muncitorilor în acțiunile revendicative din anul 1969 și, pe de altă parte, de încercările de reconstituire a unui guvern cvadripartit, care ar reprezenta o gravă dare înapoi față de cerințele țării și ale oamenilor muncii. Italia are astăzi nevoie de un guvern nou, orientat spre stînga, care să favorizeze schimbul de păreri și colaborarea tuturor acelor forțe democratice care pot ajunge la un acord asupra problemelor esențiale ale societății italiene, ca, de pildă, reformele sociale, dezvoltarea democrației, o politică externă de pace și de independență, încetarea oricăror discriminări — în parlament și în țară — față de forțele populare cele mai înaintate, se subliniază în raport. Pornind de la problemele reale ale țării, „comuniștii vor acționa și în viitor în scopul realizării unei deplasări spre stînga a echilibrului politic pentru a înlesni formarea unei noi majorități". În încheiere, Pecchioli a scos în evidență necesitatea unei reînnoiri continue a P.C.I., pe baza „lărgirii dezbaterii politice și de idei, pe baza unei participări mai intense a membrilor săi la activitatea și hotărîrile partidului". Raportul s-a referit, de asemenea, la acțiunile desfășurate în ultimii ani de tineretul italian pentru pace, în sprijinul poporului vietnamez, împotriva N.A.T.O. și a subordonării Italiei față de S.U.A., la necesitatea întăririi unității și a continuității organizatorice, la participarea tinerilor comuniști la activitatea P.C.I.

Participanții la dezbateri au scos în evidență succesele politicii partidului, creșterea prestigiului și rolului său în viața politică a țării, necesitatea dezvoltării continue a legăturii sale cu masele și a lărgirii participării membrilor de partid la elaborarea și traducerea în fapt a hotărîrilor adoptate. La discuții au luat cuvîntul, de asemenea, Luigi Longo, secretarul general al P.C.I., și Enrico Berlinguer, vice-secretar general al P.C.I., care și-au exprimat acordul cu raportele prezentate. Plenara a adoptat o rezoluție care aprobă rapoartele prezentate de Ugo Pecchioli și Rino Serri.

ȘTIRI SPORTIVE

ȘAH. — După disputarea a patru runde, în turneul internațional de șah (grupa maeștrilor) de la Wijk Aan Zee (Olanda) conduc Antunac (Iugoslavia), Andersson (Suedia) și Forintos (Ungaria) cu cîte 2,5 puncte. Maestrul român Dolfi Drimer ocupă locul 6 cu 2 puncte. În runda a 4-a, Drimer (cu piesele albe) l-a învins pe iugoslavul Smederavac. Antunac a cîștigat la Andersson. Partidele Forintos-Clarke și Doda-Van Geet s-au încheiat remiză.

HANDBAL. — Continuîndu-și turneul în R.F. a Germaniei, reprezentativa masculină de handbal a U.R.S.S. a jucat la Hanovra cu selecționata secundă a R.F. a Germaniei. La capătul unui meci echilibrat, scorul a fost de 22—22 (9—10).

HOCHEI PE GHEAȚĂ. — Echipa de hochei pe gheață a României, care se pregătește în Cehoslovacia în vederea campionatului mondial (grupa B), a susținut un joc de verificare în localitatea Gavirjov cu formația locală „Az". Hocheiștii cehoslovaci au obținut victoria cu scorul de 6—2 (2—2, 2—0, 2—0). Punctele selecționatei române au fost înscrise de Florescu.

BASCHET. — În cadrul turneului internațional de baschet masculin de la Varșovia, selecționata orașului București a întîlnit echipa orașului Tallin. Victoria a revenit sovieticilor cu 97—82 (50—50). Alte rezultate : Bruxelles-Sofia 66—64 (38—32) ; Varșovia III-Budapesta 92—82 (45—34).

NUMAI CU O REPLICĂ SCLIPITOARE

(Urmare din pag. I)

Între punctul de pornire, în majoritatea cazurilor, deosebit de interesant, adică ideea dramaturgului, ceea ce poetul are de spus, și punctul de ajungere, adică piesa de teatru pe care o citim sau o vedem și auzim, se interpune ceva. Ce anume ? Cuvintele? În nici un caz. Meșteșugit potrivite, de cele mai multe ori ele ne încîntă. Nu despre **ce** și **cum** spune poetul, e vorba, după cum nu e vorba nici despre ce și cum prin imagini și sunete spune spectacolul.

Poate mai degrabă **despre cît spune.** În fond, ce înseamnă neîmplinire ? Nedus la capăt. Scînteietoarele cuvinte, scînteietoarele imagini nu ascund oare uneori tocmai această neîmplinire ? Unde a rămas atrăgătoarea călătorie pornită, călătoria minunată în care poetul, artistul ne însoțește doar atît cît socotește el de cuviință, dar în care am reușit să întrezărim astrul misterios spre care visurile și dorințele noastre cele mai arzătoare se îndreaptă ? Unde sînt tărmurile fabuloase pe care le-a atins, pentru noi, corabia Argonauților ?

Pierdute, uneori înecate aproape, în imagini și sunete, ideile se pierd pe drum. Și aceste idei, în definitiv, sînt țărmul spre care sîntem atrași. Aceste idei se cer cunoscute. Ne ducem la teatru dornici să cunoaștem lumea interioară a dramaturgului, precum și lumea interioară a artiștilor scenei care sînt, la celălalt capăt, regizorul, actorul sau scenograful.

Exemplele sînt întotdeauna periculoase. Se poate înțelege greșit că numai atît se desprinde din întreaga dramaturgie actuală sau din multitudinea spectacolelor (repet — majoritatea bune) prezentate cu ocazia Festivalului național de teatru sau cu ocazia ultimelor două-trei stagiuni. Și totuși, voi da exemple (numai cele pozitive) subliniind că acestea nu sînt fenomene izolate, din fericire.

Deci — **Implinire.** Împlinire este cuvîntul care se poate rosti în cazul unui text ca „Acești îngeri triști" de D. R. Popescu. Șocantă de multe ori prin replică, niciodată prin situații, caractere sau relații scenice, care decurg armonios și se condiționează reciproc sau riguros, piesa te împinge într-un univers poetic în care personajele se mișcă firesc și totuși, neașteptat. Un univers și nu un mediu. Acesta mi se pare meritul principal al acestui text care a prilejuit unul dintre cele mai bune spectacole ale festivalului, tocmai fiindcă naiv (dar cît de înțelept), copilăros, miraculos, de o sinceritate și spontaneitate cuceritoare, replica surprinzătoare (voit și inteligent surprinzătoare) nu se repercuta în sală ca atare, dezlănțuind vulgaritatea și grobianismul, ci lăsa să transpară, dincolo de brutalitatea cuvîntului solitar, încărcătura de frumusețe și căldură omenească a întregului.

Îmi stăruie în memorie un alt text, prezentat de două teatre diferite, la Festivalul de acum doi ani, textul unui alt poet al scenei, Horia Lovinescu. Mă refer la „Petru Rareș", piesă îndrăgită, cred, nu numai de mine, ci de marele public, care în atîtea teatre și în atîtea versiuni scenice diferite a aplaudat-o. Și acolo existau replici neașteptate, surprinzătoare, atîtea și atîtea replici scînteietoare, dar, dincolo de ele, era restituită, mai mult, reinventată, recreată, figura, nu numai a unui erou național, ci a unui popor întreg. Se vorbea despre permanențe și esențe, despre tot ceea ce este măreț în acest popor român, fără a fi utilizate nici credințele, nici situațiile pompoase. Și din nou eram purtați, împinși într-un univers și nu într-un mediu sau o epocă sau o familie domnitoare, sau o societate oarecare. Iar timpul și spațiul, foarte precis conturate, se arătau fără limite.

Am ales, ca exemplu de piesă istorică (admițînd că există diferențierea între piese istorice și contemporane) „Petru Rareș" tocmai fiindcă (de ce ?) nu a mai fost reprezentată în acest ultim festival, în care au abundat piesele în costum, dacă nu în spirit, de epocă medievală sau renascentistă românească. Dacă foarte multe dintre piesele istorice ale actualului festival se situează, fără îndoială, printre cele mai însemnate texte ale dramaturgiei noastre originale, aici, în acest domeniu relativ restrîns, au existat și cazuri de însăilări de scene, momente, caractere chiar, alcătuite nu din idei și fapte, ci... din cuvinte. Deci, din poante. Ca și cum ai spune — oameni, nu din carne și sînge, ci din hîrtie. O sală poate tuna de aplauze pentru un cuvînt bine plasat sau se poate răscoli din cauza rîsetelor, dar un spectacol care nu a creat un climat, un text care nu te-a răscolit în adîncurile ființei tale, care nu te obligă să gîndești și dincolo de pragul teatrului nu și-a respectat promisiunea atunci cînd te-a invitat la lectură sau la audierea lui. Fenomenul s-a repetat și în cîteva dintre serile dedicate pieselor cu teme din actualitatea imediată. Poate este o neputință a acelui dramaturg care, alegîndu-și o temă majoră, evadează, în cuvinte, nestiind să spună tot ceea ce are de spus sau nefiind în stare să ne conducă, sigur de el și de noi, pe acel drum al cunoașterii și înțelegerii, care va declanșa participarea noastră activă, nu de moment, ci, de durată, dincolo (de cîte ori s-a repetat aceasta în decursul frămîntatei și lungii istorii a teatrului ?) de acea unică seară a unui unic spectacol.

Un festival, mai ales de amploarea acestuia, nu se încheie o dată cu ultima lăsare de cortină, nici cu decernarea premiilor și nici cu discuțiile în scris sau verbale ulterioare. Va trebui să continuăm să medităm și să gîndim pe marginea lui. Și, mai ales, să acționăm în spiritul concluziilor de esență pe care le-am desprins.

NU-I LĂSAȚI PE „MENTORII VICIULUI" SĂ FACĂ PROZELIȚI !

(Urmare din pag. I)

justiției. Pe vremea cînd era încă minor a fost internat într-un institut de reeducare, unde i s-a dat posibilitatea să se califice într-o meserie. N-a abandonat însă vechile deprinderi și, odată întors acasă, a devenit „duhul răului" în cartier (expresia aparține unuia dintre părinții celor trei minori pe care i-a atras la fapte penale). În mai puțin de o lună a comis opt furturi de mașini și a „spart" două restaurante.

Ion Ciocănea, zis „Fantomas", este autor principal al unui număr de furturi comise împreună cu un grup de tineri. Îl întrebăm :

— Și ce făceați cu banii pe care-i obțineați ?

— Ce să facem ? Plimbări, distracții, ce s-ar putea face cu banii ?

— Ce intenționai să faci în viitor ?

— La asta nu m-am gîndit niciodată...

Ceea ce surprinde de la început e faptul că toți acești indivizi, care au atras în sfera activității infracționale un număr apreciabil de minori, **erau cunoscuți dinainte ca elemente înrăite** (toți aveau antecedente penale). Cu toate acestea nimănui nu i-a trecut prin gînd să inițieze vreo măsură pentru a-i scoate pe minori de sub influența lor. E în afară de orice discuție că, dacă n-ar fi avut complicitatea minorilor respectivi, n-ar fi putut săvîrși atîtea fărădelegi.

★

...Tînărul **I. Ștefan** ne povestește cum a fost atras într-un asemnea grup :

„Într-o seară eram pe stradă. Au venit Pușcașiu și Cazacu și au început să-mi povestească cum au furat o mașină. Eu îi mai auzisem povestind despre furturi de mașini, dar nu mersesem niciodată cu ei. În seara aceea m-au chemat și pe mine. La început n-am vrut să merg. „Hai bă, ce ți-e frică ?" mi-a zis Cazacu, și ca să le arăt că nu-mi e frică m-am dus. Pe urmă m-am dus mereu. În total am luat parte la 35 de furturi. Ne plimbam cu mașinile furate, apoi le lăsam, după ce Pușcașiu și Cazacu le „goleau". Eu n-am luat niciodată nimic, afară de un tigru de catifea aruncat de ei într-o seară și pe care l-am ridicat de jos și l-am dus acasă".

La rîndul său **M. Ionel** (17 ani), care acționa „sub mîna" lui Nicolae Seling, se destăinuie :

— Eu nu luam parte la furt pentru bani sau pentru obiecte. Banii și obiectele le lua pe toate Seling. O mare parte au fost găsite la el acasă.

— Atunci pentru ce ?!

— Pentru aventură. Ceva mă atrăgea să ies seara cu ei. Îmi plăcea că totul se făcea pe ascuns. Mai ales după ce învățasem să deschid mașinile..

Deci complice la infracțiune pentru simpla plăcere a aventurării în necunoscut: iată cum sămînța viciului, aruncată pe terenul viran al lipsei de educație, poate încolți. Un alt minor. **M. Ștefan,** împotriva căruia instanța a reținut acuzația de complicitate la viol cu tîlhărie (alături de alții), ne relatează :

— Mai întîi am mers la restaurantul „Rucăr" și, împreună cu băieții ceilalți, am băut ceva, partea mea era cam o litră de țuică și o sticlă de spumos.

Aici, pe acest tărîm al „libertății" de a frecventa de la o vîrstă fragedă tot felul de localuri, de a se obișnui cu „o cafeluță, un coniac", se află, credem, una din cauzele devierilor din comportamentul anumitor tineri. Cum ajung în localuri ? De unde au ei banii pe care îi cheltuiesc pe băutură ? Ce fac, și mai a es ce-au făcut anterior. părinții în primul rînd, în general toți cei răspunzători de educația lor ? Sînt întrebări care s-au mai pus ; dar cu riscul de a ne repeta, astfel de fapte ne obligă să adresăm întrebările factorilor educativi în cauză.

A-l învăța pe tînăr să păstreze măsura în toate, să știe că totul trebuie făcut la timpul potrivit și că sensul „plăcerii" este determinat de anumite coordonate ale eticii sociale — iată ce n-ar trebui, după opinia noastră, să scape atenției celor meniți să că auzească pașii lipsiți de experiența vieții ai adolescenților.

★

Am vizitat cîteva familii ale tinerilor de care ne ocupăm și aproape pretutindeni am întîlnit părinți serioși, oameni cu un rost în viață, a căror durere pentru faptele copiilor era vizibilă. Ne-a fost dat să auzim, ca un leit-motiv, aceeași tînguitoare expresie : „Neam de neamul nostru n-a avut de-a face cu tribunalul și tocmai el, băiatul, de la care nu ne-am fi așteptat, ne-a făcut una ca asta !"

În familia lui **M. Sandu** (unul dintre complicii lui Pușcașiu), am vrut să discutăm cu tatăl, dar cînd a aflat despre ce e vorba, l-au podidit lacrimile și n-a mai putut, pur și simplu, să scoată un cuvînt. Omul s-a retras stînjenit, în camera de alături și, abia după aceea, am putut discuta cu soția lui. Săndel are 15 ani și e cel mai mic dintre băieți.

— Nu v-ați sesizat cînd lipsea scara de-acasă ? — am întrebat.

— Mie îmi spunea că se duce la un ceai, la cîte un prieten.

— Atît de dese „ceaiurile" ?

Mama ridică din umeri.

— De unde era să știu că nu e adevărat ?

Atenție, deci, părinți ! Nu strică niciodată să verificați unde, cînd și cu cine se organizează „ceaiurile"

...Ceea ce ne-a atras atenția în familiile minorilor **I. Petruș** și **I. Ștefan,** a fost o ciudată coincidență : ambii băieți au adus acasă cîte un tigrulet de catifea provenit din obiectele furate din mașini. Și într-o parte și în cealaltă (iarăși coincidență ?) părinții au acceptat senin explicația fiilor „Mi l-a dat un meșter care repară mașini". Ei s-au dumirit asupra proveniență obiectului abia cu ocazia vizitei organelor de miliție, cînd banalul tigrulet de catifea s-a constituit ad-hoc în „corp-delict"...

Cu prilejul deplasărilor făcute la diferite adrese, ne-a interesat și următorul aspect : dacă, față de comportarea incorectă, adeseu periculoasă a unor tineri s-a format o opinie publică sănătoasă, în stare să declanșeze o acțiune concretă, cetățenească, menită să vină în sprijinul educării tinerilor respectivi.

Constatarea a fost că, din păcate, în acest microunivers social, opinia colectivă nu depășește adesea stadiul unor simple „clevetiri" și „birfe". Este, se înțelege, o atitudine păgubitoare pentru societate și pentru fiecare în parte. Viața demonstrează că orice rău social este și un rău personal. **Tinerii — copii ai mei, ai vecinului, din același bloc, de pe stradă, indiferent — sînt, toți, cetățenii de mîine ai acestei țări și de accea soarta lor nu ne poate lăsa pe nici unul indiferent !**

Se înțelege că nu-l putem izola pe tînăr, prin bariere artificiale, de anumite laturi ale vieții. Un pedagog afirma că, de vreme ce e esențial să faci virtutea plăcută pentru tînăr, e tot atît de necesar să-i dezvălui și nocivitatea reversului ei. Nici un părinte nu trebuie să fie indiferent față de societatea, grupul de „amici" ai copilului; fiecare trebuie să se intereseze — și, mai ales, să verifice — cine sînt acești prieteni, ce fel de ocupații au, ce profil moral. Nu este greu — și oricît efort ar cere, prețul poate fi imens : salvarea copilului de pericole din cele mai grave.

Iar tinerii trebuie învățați **să reziste cu neîndoielnică împotrivire presiunilor morale negative, să fie capabili a selecta și a-și însuși adevăratele valori sociale și morale ale orînduirii în care trăiesc.** Numai astfel, prin acțiunea hotărîtă și perseverentă a tuturor factorilor educativi, nefastii „mentori ai viciului", care mai apar ici și colo, nu vor mai putea să-și facă prozeliți.

viața internațională

NIGERIA

Ojukwu a fost înlăturat printr-o lovitură de stat?

● Dezvăluiri care modifică versiunea privind desfășurarea ultimelor evenimente ale conflictului nigeriano-biafrez

LAGOS 17 (Agerpres). — Generalul Phillip Effiong l-a răsturnat pe generalul Ojukwu, fostul lider al Biafrei, în cadrul unei lovituri de stat desfășurată fără vărsare de sînge, în urma căreia a cerut să fie primit de oficialitățile federale în vederea unei ceremonii de reconciliere națională, relatează surse autorizate din Lagos citate de agenția France Presse.

Generalul Effiong nu este un Ibo, ci aparține unui mic trib al fostei provincii secesioniste ; el a luat conducerea unui grup majoritar creat în sînul liderilor biafrezi, grup care considera că perspectivele Biafrei sînt fără speranță și că a sosit timpul să se pună capăt războiului. Cea mai mare parte a ofițerilor și funcționarilor din fosta regiune estică nigeriană s-au raliat acestui punct de vedere, încît Ojukwu, partizanul „bătăliei pînă la capăt", a fost nevoit să cedeze și să părăsească țara. O asemenea știre modifică versiunea anterioară a desfășurării ultimelor evenimente din Nigeria, potrivit căreia Ojukwu ar fi părăsit Biafra într-un moment cînd înfrîngerea ei devenise inevitabilă, lăsînd comanda forțelor armate generalului Effiong, care a ordonat trupelor sale să depună armele și să capituleze.

★

La Lagos au sosit sîmbătă primele ajutoare externe trimise după încetarea războiului din Nigeria populației aflate într-o situație dramatică : 11 tone de alimente și medicamente, acordate în acest scop de Marea Britanie guvernului federal nigerian, au fost transportate de un avion, care a aterizat în capitala nigeriană. În cursul operațiunilor de descărcare a avionului au fost luate măsuri excepționale de securitate.

IN POFIDA MĂSURILOR REPRESIVE

Mișcarea grevistă din Spania se extinde

MADRID 17 (Agerpres). — Alarmate de extinderea mișcării revendicative din țară, autoritățile spaniole au intensificat, în ultimele zile, măsurile de represiune. La Madrid s-a anunțat oficial că au fost arestate șase persoane, participante la mișcarea grevistă din bazinul carbonifer asturian. Ele au fost deferite justiției, fiind acuzate de „agitație și propagandă subversivă".

Observatorii din capitala Spaniei apreciază că intensificarea măsurilor represive constituie o dovadă a agravării situației sociale din Spania, care alarmează autoritățile.

Într-adevăr, ca urmare a declanșării unor noi acțiuni greviste, mișcarea revendicativă spaniolă cuprinde în prezent peste 50 000 de muncitori. În semn de solidaritate cu colegii lor din Asturia, au intrat în grevă și minerii bazinului carbonifer Ponferrada. Aproape o mie de muncitori de la „General Electric" din Bilbao au încetat vineri lucrul, timp de mai multe ore, în sprijinul revendicărilor lor economice. În Catalonia, la Barcelona conducerea companiei „Maquinaria Terrestre y Maritima" a hotărît anularea contractelor de muncă ale celor 2 600 de muncitori, pe motiv că aceștia au organizat o grevă.

Vietnamul de sud

Poziții americano-saigoneze bombardate cu rachete și mortiere

SAIGON 17 (Agerpres). — Vineri noaptea, unitățile Guvernului Revoluționar Provizoriu au supus unor bombardamente cu rachete și mortiere opt poziții americano-saigoneze. Cel mai puternic atac a fost efectuat împotriva importantei baze de la Nha Trang, care este cartierul general al forțelor speciale (așa-numitele „berete verzi"). Un alt bombardament, citat ca important de purtătorii de cuvînt militari de la Saigon, a fost efectuat de forțele patriotice împotriva unor poziții americane în apropierea orașului Chau Doc, situat în regiunea de deltă.

În cursul zilei de vineri, între trupele americano-saigoneze și forțele patriotice s-au produs ciocniri în cele 11 provincii care înconjoară Saigonul și în cîteva zone situate la sud de Da Nang.

WASHINGTON. — Secretarul de presă al Casei Albe, Ronald Ziegler, a ținut o conferință de presă, în care a făcut o serie de precizări în legătură cu politica vietnameză a Administrației americane. După cum subliniază agenția Reuter, precizările lui „modifică afirmațiile secretarului de stat, William Rogers, potrivit cărora hotărîrea președintelui Nixon de a pune capăt prezenței combatante a trupelor americane în Vietnam este ireversibilă". Ziegler a ținut să sublinieze că afirmația lui Rogers este conformă cu hotărîrea președintelui de a reduce treptat rolul combatant al trupelor americane din Vietnamul de sud, dar acest ultim aspect rămîne subordonat realizării celor trei criterii cunoscute : progresul tratativelor de la Paris, nivelul luptelor angajate de trupele Guvernului Revoluționar Provizoriu și succesul programului de „vietnamizare" a războiului. După precizările furnizate de Ziegler, agențiile de presă trag concluzia că afirmațiile lui Rogers ar fi depășit intențiile reale ale Administrației în ce privește reglementarea războiului vietnamez.

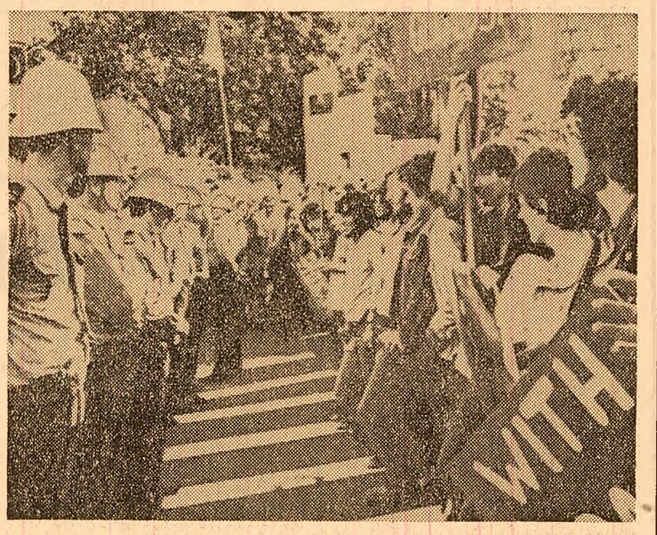

Demonstrație la Auckland (Noua Zeelandă) împotriva războiului dus de Statele Unite în Vietnam

EVENIMENTELE DIN ORIENTUL APROPIAT

● P. GEMAYEL DESPRE ACȚIUNILE COMANDOURILOR PALESTINIENE DIN LIBAN ● RAID ISRAELIAN ÎN ZONA CANALULUI DE SUEZ

BEIRUT 17 (Agerpres). — Ministrul pentru problemele lucrărilor publice și lider al partidului „Falangele libaneze", Pierre Gemayel, a făcut o declarație prin care a avertizat că acțiunile comandourilor palestiniene ar putea să implice Libanul într-o confruntare militară cu Israelul, confruntare pentru care țara nu este pregătită — relatează Associated Press. „Sprijinim măsurile menite să consolideze cauza palestiniană cu condiția ca acestea să nu dea pretext inamicului să ne atace", a subliniat Pierre Gemayel.

Surse oficiale libaneze au dezvăluit sîmbătă, pentru prima oară, o serie de detalii ale acordului intervenit la Cairo în luna noiembrie 1969 între Emile Bustani, pe atunci șef al armatei Libanului, și Yasser Arafat, președintele Organizației pentru Eliberarea Palestinei. Prin acest acord, precizează agenția U.P.I., citînd sursele oficiale, forțele de gherilă palestiniene s-au angajat să nu lanseze atacuri asupra Israelului plecînd de pe teritoriul libanez, să nu stabilească baze în regiunile locuite din sudul țării (care se află la granița cu Israelul) pentru a feri populația acestora de eventuale represalii israeliene și, de asemenea, să nu inițieze antrenamente militare în taberele pentru refugiații palestinieni.

TEL AVIV. — Un purtător de cuvînt militar a anunțat că aviația israeliană a efectuat raiduri de bombardament asupra unor obiective militare situate de-a lungul Canalului de Suez. În cursul acestor raiduri, un avion israelian a fost doborît de artileria antiaeriană egipteană — a precizat purtătorul de cuvînt israelian.

CAIRO. — Un purtător de cuvînt al armatei R.A.U. a confirmat că vineri, aviația israeliană a efectuat un raid de bombardament asupra regiunii Canalului de Suez. El a precizat, totodată, că artileria antiaeriană a doborît trei avioane israeliene.

ATENA

Al doilea tur al convorbirilor greco-cipriote la nivel înalt

ATENA 17. — Corespondentul Agerpres, Al. Cîmpeanu, transmite : Sîmbătă s-a desfășurat la Atena cel de-al doilea tur al convorbirilor greco-cipriote la nivel înalt cu privire la situația din Cipru. Președintele Makarios, însoțit de ministrul de externe, Kyprianou, și de ministrul la președinția Consiliului, Patroklos, a avut convorbiri cu primul ministru Papadopoulos, ministrul de externe, Pipinelis, și alte personalități grecești.

Într-un comunicat comun, publicat sîmbătă după-amiază la Atena, se arată că, paralel cu negocierile dintre Papadopoulos și Makarios, miniștrii de externe ai celor două țări „au examinat elementele constructive care rezultă din negocierile intercomunitare, precum și dificultățile ivite". Comunicatul menționează că se consideră „oportună continuarea negocierilor în vederea găsirii unei soluții fericite". Se precizează, de asemenea, că arhiepiscopul Makarios a informat guvernul grec despre situația creată în insulă după recentele acte teroriste.

NICOSIA. — Consiliul de Miniștri al Ciprului a aprobat un proiect de lege care stabilește la trei luni perioada maximă de detenție preventivă a persoanelor „bănuite de a pregăti acte ilegale".

Întîlnire între președintele Republicii Malgașe și ambasadorul României la Paris

PARIS 17 — Corespondentul Agerpres, Al. Gheorghiu, transmite : Președintele Republicii Malgașe, Philibert Tsiranana, care se află în Franța într-o vizită oficială, a avut vineri seara o întrevedere cu ambasadorul României la Paris, Constantin Flitan. Cu acest prilej au fost evidențiate posibilitățile care există pentru extinderea schimburilor comerciale și inițierea unor noi acțiuni de cooperare între cele două state.

R. F. G. „O reîntoarcere la politica lui Konrad Adenauer nu este posibilă"

● Considerații ale presei vest-germane și observatorilor politici de la Bonn pe marginea dezbaterilor din Bundestag

BONN 17. — Corespondentul Agerpres, M. Moarcăș, transmite : Observatorii politici de la Bonn, precum și presa vest-germană apreciază că, în raportul său, cancelarul Willy Brandt a reușit să oblige opoziția la recunoașterea, fie și parțială, a caracterului realist și adecvat noilor condiții europene al politicii externe a noului cabinet federal. Răspunsurile date de Willy Brandt și de vicecancelarul Walter Scheel la multiplele probleme ridicate de opoziție sînt calificate, cu anumite rezerve, de natură să întărească atît autoritatea actualului guvern federal, cît și unitatea coaliției. În ceea ce privește atitudinea opoziției, ziarul „Rheinische Post" relevă că fostul cancelar „Kiesinger privește în continuare de pe poziția șefului de guvern de ieri. El este ultimul din șirul cancelarilor creștin-democrați care nu se simt învinși în lupta electorală deschisă, ci eliminat numai datorită unei aritmetici de coaliție".

Dovedind același spirit, președintele Uniunii creștin-sociale, Franz Josef Strauss, a cerut noii coaliții de la Bonn să se întoarcă la politica fostului cancelar Adenauer. Răspunzînd acestei luări de poziție, ziarul „Frankfurter Allgemeine Zeitung" scrie: „O reîntoarcere la politica lui Konrad Adenauer nu este posibilă nici pentru Republica Federală a Germaniei și nici pentru Uniunea creștin-democrată. Conducerea opoziției nu trebuie să se jeneze să accepte acest adevăr... Lucrurile au intrat în mișcare, evoluția continuă și ea nu poate fi oprită".

Multe ziare scot în evidență că atît discuțiile din Bundestag, cît și raportul prezentat de Brandt au trecut pe plan secundar unele probleme de ordin intern de o deosebită acuitate. Printre acestea, un loc de prim ordin îl ocupă asigurarea unei juste și stabile corelații între prețuri și salarii. Or, din acest punct de vedere — subliniază un comentariu al televiziunii vest-germane — Brandt nu a venit să spună lucruri de natură să satisfacă pe cetățeni, să le întărească încrederea că viitorul le va aduce o stabilitate a factorilor de conjunctură, o mai mare siguranță a veniturilor pe care le obțin prin propriile eforturi.

Consultări franco — vest-germane

BONN 17 (Agerpres). — Obișnuitele consultări franco—vest-germane, prevăzute în tratatul de prietenie semnat de cele două țări în 1963, au debutat vineri cu întrevederea pe care a avut-o la Bonn șeful diplomației franceze, Maurice Schumann, cu ministrul de externe al R.F. a Germaniei, Walter Scheel.

Inițiată pentru a pregăti întîlnirea franco—vest-germană la nivel înalt, ce urmează să se desfășoare la sfîrșitul lunii la Paris, întrevederea dintre cei doi miniștri a prilejuit și un schimb de vederi privind evoluția relațiilor Est-Vest și a celor vest-europene. Declarîndu-se satisfăcut de rezultatul întîlnirii cu Scheel, ministrul de externe francez a declarat că dialogul purtat „a confirmat că cele două țări sînt de acord asupra necesității de a continua eforturile în vederea promovării destinderii și deschiderii spre Est". „Această constatare, a adăugat Schumann, este de bun augur pentru apropiata întîlnire Pompidou-Brandt". După ce a afirmat că Franța a încercat să dea exemplu în domeniul destinderii, el a declarat că „ceea ce face acum R.F a Germaniei nu poate primi decît aprobarea noastră".

La rîndul său, șeful diplomației vest-germane a fost de părere că propunerile țării sale în domeniul destinderii ar trebui coordonate cu cele ale partenerilor occidentali.

Dezvoltarea relațiilor româno-iugoslave

(Urmare din pag. 1)

științifice, în special : cooperarea în toate etapele, începînd cu lucrările de cercetare, proiectare, asimilarea în producție și terminînd cu livrările de produse ; extinderea cooperării în producția industrială ; organizarea de acțiuni comune de cercetare științifică în domenii prioritare pentru cele două țări ; intensificarea prospectării și schimbului de informații în legătură cu realizările economice, științifice și tehnice ; stabilirea unei colaborări directe între centralele și întreprinderile industriale din România și organizațiile economice corespunzătoare din Iugoslavia ș.a.m.d.

Totodată, s-a convenit să se examineze folosirea complexă, în continuare, a potențialului Dunării în sectorul comun și s-au stabilit măsuri concrete și termene pentru finalizarea unor noi proiecte de colaborare și cooperare în domeniul construcțiilor de mașini, industriilor electrotehnică, petrolieră, ca și în sfera aprovizionării cu unele materii prime. Se adaugă un șir de înțelegeri și hotărîri vizînd intensificarea cooperării pe planul cercetării științifice, al colaborării în domeniile culturii, artei, învățămîntului. Toate acestea alcătuiesc un bogat și multilateral program, de largi perspective, al dezvoltării viitoare, la un nivel tot mai înalt, a colaborării multilaterale, reciproc avantajoase, dintre țările și popoarele noastre. Nu încape îndoială că punerea lor în aplicare servește interesele popoarelor respective, progresului și prosperității lor, precum și intereselor generale ale socialismului, ale forțelor progresului și păcii.

Și în cursul actualelor convorbiri româno-iugoslave s-a vădit convergența de poziții a celor două părți într-un șir de probleme actuale ale vieții internaționale. Constatînd că în viața internațională se afirmă tot mai hotărît voința popoarelor de a se ajunge la lichidarea surselor de încordare, a conflictelor care amenință pacea, că se întăresc tendințele de colaborare și înțelegere, cei doi președinți de guverne au subliniat că evoluția pozitivă reclamă din partea tuturor statelor eforturi perseverente în scopul dezvoltării unei conlucrări fructuoase, al instaurării unui climat de pace și securitate. Ei au scos în evidență însemnătatea pe care o au în acest sens dezvoltarea raporturilor dintre țări și popoare, pe baza respectării egalității depline în drepturi, a suveranității și independenței naționale, integrității teritoriale și intangibilității frontierelor existente, a dreptului inalienabil al fiecărui popor de a dispune liber și nestingherit de propriile sale destine.

În cadrul convorbirilor, șefii guvernelor României și Iugoslaviei au reafirmat dorința țărilor lor de a-și aduce și pe viitor contribuția la cauza colaborării pașnice internaționale, de a participa activ la schimbul de valori materiale și spirituale între popoarele lumii, extinzîndu-și relațiile cu toate statele. În mod deosebit, cei doi premieri au evidențiat hotărîrea țărilor lor de a dezvolta în continuare relațiile de prietenie și colaborare cu toate țările socialiste.

Profund interesate în destinderea internațională și statornicirea unei păci trainice în Europa, România și Iugoslavia acordă — după cum se știe — o mare atenție problemelor legate de securitatea acestui continent. Procedînd la o amplă trecere în revistă a contactelor și acțiunilor întreprinse de guvernele român și iugoslav și constatînd cu satisfacție că dialogul între țările europene se amplifică continuu, că un număr tot mai mare de guverne și alți factori politici se pronunță în favoarea înfăptuirii securității pe continent, cele două părți au apreciat că există premise favorabile unei abordări realiste, constructive, a acestei probleme majore pentru popoarele europene și au exprimat sprijinul lor față de convocarea unei conferințe general-europene. Evident, așa cum s-a subliniat în cursul convorbirilor, înfăptuirea securității europene constituie un proces ce necesită în continuare eforturi stăruitoare, concrete, acțiuni sistematice și convergente, angajamente clare din partea tuturor statelor continentului, mari și mici, a tuturor factorilor de răspundere — o deosebită importanță avînd asigurarea împotriva oricărei primejdii de agresiune sau a oricăror alte acte de folosire a forței sau de amenințare cu forța.

România și Iugoslavia și-au reafirmat și cu acest prilej năzuința comună spre statornicirea unor relații de bună vecinătate și înțelegere în Balcani, pentru transformarea Balcanilor într-o zonă a păcii și colaborării pașnice, ceea ce ar marca un aport de seamă la eforturile generale de asigurare a păcii și securității în Europa și în lume.

La încheierea convorbirilor oficiale, dînd o înaltă apreciere atmosferei deosebit de prietenești în care au avut loc discuțiile, tovarășul Ion Gheorghe Maurer a spus : **„Datorită acestui caracter deschis, deosebit de prietenesc, dialogul nostru a fost foarte constructiv, fructuos... Concluzia poate fi sintetizată în aprecierea că prietenia dintre popoarele român și iugoslav, dintre statele noastre, cunoaște un pas important înainte, în întărirea ei".**

La rîndul său, tovarășul Mitia Ribicici, președintele Vecei Executive Federale, a declarat : **„Atmosfera convorbirilor noastre a fost excelentă, iar rezultatele sînt pe măsura acesteia. Consider că am făcut un pas deosebit de important înainte pe linia dezvoltării colaborării noastre multilaterale".**

Urmărind cu viu interes convorbirile de la Belgrad, opinia publică din România, ca și cea din Iugoslavia, a întîmpinat cu legitimă satisfacție rezultatele lor rodnice. Ea își exprimă convingerea că relațiile de sinceră prietenie și de colaborare frățească româno-iugoslave vor urma statornic cursul lor ascendent, se vor extinde și adînci continuu, spre binele ambelor popoare, în interesul cauzei socialismului și păcii.

Manifestări consacrate aniversării eliberării Varșoviei

VARȘOVIA 17 — Corespondentul Agerpres, I. Dumitrașcu, transmite : Aniversarea a 25 de ani de la eliberarea Varșoviei a fost marcată în capitala poloneză printr-o serie de manifestări cultural-artistice. Au fost depuse coroane de flori la monumentele eroilor Varșoviei, eroului necunoscut și la cimitirul-mauzoleu al ostașilor sovietici din partea conducerii de partid și de stat, a Frontului Unității Poporului, organizațiilor obștești și de tineret, precum și din partea colectivelor de oameni ai muncii varșovieni. Cinematografele au prezentat retrospective ale filmului documentar și de lung metraj consacrate Varșoviei. Au fost deschise expoziții de fotografii, documente și cărți oglindind lupta Varșoviei în anii ocupației și realizările obținute în anii puterii populare.

În seara zilei de 17 ianuarie, în sala Congresului din Palatul Culturii și Științei a fost prezentat un concert festiv.

agențiile de presă transmit:

În favoarea recunoașterii R. D. Germane. Un număr de 27 de deputați ai parlamentului libanez au adresat președintelui Charles Helou o moțiune în care cer guvernului să recunoască în timpul cel mai scurt posibil Republica Democrată Germană și să stabilească cu aceasta relații la rang de ambasadă. În moțiune se subliniază că o asemenea acțiune ar fi în interesul ambelor popoare și ar corespunde imperativelor actualității.

Președintele I. B. Tito va vizita Libia și R.A.U. La invitația președintelui Consiliului Comandamentului Revoluției din Libia, Moamer El Gedafi, președintele Republicii Socialiste Federative Iugoslavia, Iosip Broz Tito, va face o vizită de prietenie în Libia, în a doua jumătate a lunii februarie. De asemenea, președintele Tito va face o vizită de prietenie în Republica Arabă Unită în a doua jumătate a lunii februarie anul acesta, la invitația președintelui Gamal Abdel Nasser, anunță agenția Taniug.

Anchetă în cazul Yablonski. Procurorul districtului Washington din statul Pennsylvania a ordonat deschiderea unei anchete pentru stabilirea circumstanțelor în care a fost asasinat liderul Sindicatului minerilor din S.U.A., Joseph Yablonski, împreună cu soția și fiica sa. Audierile în cadrul anchetei vor avea loc la tribunalul din localitate la data de 23 ianuarie.

În capitala Republicii Populare Chineze a sosit sîmbătă o delegație economică guvernamentală finlandeză pentru a purta tratative în vederea semnării unui acord comercial, care va reglementa relațiile economice dintre cele două țări pe anul 1970, anunță agenția China Nouă.

Ciocnirea produsă în apropiere de Managua, între forțele guvernamentale și un grup de adversari ai regimului președintelui Somoza a fost confirmată într-un comunicat al Gărzii naționale nicaraguaene. Potrivit comunicatului, lupta a durat 90 de minute și s-a soldat cu pierderi de ambele părți. În ultimele săptămîni, menționează agenția U.P.I., citînd surse nicaraguaene, s-a observat o intensificare a activității grupurilor de gherilă.

Cursul aurului pe piața londoneză continuă să scadă. După ce joi el înregistrase cel mai scăzut nivel din 1954 încoace, aurul fiind cotat cu 34,80 dolari uncia, vineri dimineața metalul prețios se negocia la 34,77 dolari uncia (sub cursul oficial, care este, după cum se știe, 35 dolari uncia).

Regia „Renault", firmă naționalizată, una din cele mai mari și dinamice întreprinderi din Franța, a împlinit 25 de ani de existență. În această perioadă, uzinele „Renault" au cunoscut o dezvoltare spectaculoasă. Impunător este și bilanțul lor pentru acest sfert de secol : 10 milioane de automobile fabricate, dintre care mai mult de un milion în 1969 „Renault" dispune de o rețea de peste 10 000 puncte de desfacere, din care jumătate în străinătate. Ea dezvoltă o cooperare fructuoasă cu România, ca și cu alte țări socialiste.

„Renault" este și o întreprindere pilot pe plan social în Franța. La uzinele „Renault" au început în mai 1968 primele greve, mișcare care s-a extins apoi, zguduind profund întreaga Franță.

Supus pentru a doua oară unei operații de transplantare a inimii. Gerald Kenneth Rector, pacientul căruia în urmă cu 10 luni i-a fost grefată inima, a fost supus vineri unei noi operații cardiace. Cea de-a doua operație de transplantare a inimii, caracterizată ca „foarte delicată", a durat opt ore. Dr. William Hubbard, directorul clinicii Universității din Michigan, unde a fost efectuată transplantarea, a declarat că intervenția a fost absolut necesară, deoarece pacientul n-ar mai fi putut trăi cu prima inimă transplantată decît aproximativ 24 de ore. Starea postoperatorie a bolnavului este apreciată ca „excelentă". Donatoarea a fost o femeie în vîrstă de 55 de ani.

Un „Comitet național de luptă pentru eliberarea imediată și necondiționată a tuturor deținuților politici", cu participarea a numeroși intelectuali, muncitori, preoți și studenți, a fost creat la Ciudad de Mexico. Printre membrii fondatori se numără pictorul Alfaro Siqueiros, scriitorii Juan Rufo și Carlos Fuentes și alții. Ca primă acțiune a comitetului nou creat a fost inițierea unei campanii pentru strîngerea unui milion de semnături pe un document în care se cere eliberarea deținuților politici.

Inundații catastrofale în Maroc. Agențiile de presă continuă să relateze despre ravagiile produse de marile inundații provocate de ploile torențiale care cad fără încetare de peste două săptămîni în Maroc. Pînă în prezent, peste 100 000 de persoane au rămas fără adăpost, mii de locuințe au fost distruse, iar recolta pe suprafețe extrem de întinse total compromisă. Un număr însemnat de sate a trebuit să fie evacuate.

Marea producție de moarte

răsfoind presa străină

În ultimul număr al revistei franceze „NOUVEL OBSERVATEUR" a apărut un articol înfățișînd creșterea îngrijorătoare a comerțului cu arme, care a antrenat firmele producătoare de armament din diverse țări occidentale într-o acerbă luptă de concurență. Iată de ce și pe piața „negustorilor de moarte" a fost pus în funcțiune întregul „arsenal" de mijloace ale comerțului modern : de la „MARKETING" (arta vînzării rapide, prin folosirea metodelor de cercetare și prospectare a pieței, a reclamei și publicității) și pînă la „MAILING" (sistemul vînzărilor prin poștă). Numeroase publicații și reviste occidentale cuprind astăzi, în paginile lor, cu o ostentație tot mai pronunțată, o gamă largă de anunțuri și reclame cu privire la ultimele tipuri de mitraliere sau tancuri, de tunuri cu tragere rapidă sau avioane de vînătoare supersonice.

„Faptul nu reprezintă o noutate — scrie „Nouvel Observateur" — însă socul nu este mai puțin puternic pentru un neinițiat care răsfoiește o asemenea revistă. În „AVIATION MAGAZINE", în „FLIGHT INTERNATIONAL", „SOLDAT UND TECHNIK", în edițiile engleze, vest-germane, spaniole și franceze ale „REVISTEI INTERNAȚIONALE PENTRU APĂRARE" (care apare la Paris — n.n.), cei mai buni lucrători în sectorul publicitar se străduiesc să stîrnească gustul cumpărătorilor pentru armele grele sau ușoare".

Conținutul acestor „reclame ale morții" este foarte variat, fiecare sondînd o anumită zonă a psihologiei „consumatorului".

„Adesea producătorii de armament precizează eficacitatea produselor lor — scrie în continuare revista citată. Ei nu fac economie cu semnele exclamării : **«Un avantaj hotărîtor ! Tunul de 30 mm Defa 552 !»**, — proclamă Direcția tehnică a armamentelor terestre din Franța. **«Phantom II distruge un pod cu un singur proiectil și o platformă de lansare a rachetelor cu un altul !** — trîmbițează firma americană MAC DONNEL. **A-l încerca înseamnă a-l adopta". «Tancurile, oamenii și rachetele își vor spori forța distructivă grație sistemului electronic G.E.C. !»** sună reclama altei firme.

Pentru a convinge mai bine pe viitorii „consumatori", se elogiază alegerea „justă" făcută de masa de clienți de pînă acum : **«Pușca mitralieră automată Panhard evoluează în orice climat și la orice latitudine, ea a fost aleasă de cincisprezece țări de pe glob».**

De asemenea, se arată că, întrucît prețul atîrnă greu în balanță, trebuie să ucizi ieftin. Sub fotografia de groază a unei păsări răpitoare cu ghearele desfăcute, uzinele DOUGLAS (S.U.A.) lansează un titlu cu litere enorme „LUPTĂ-LUPTĂ !" și precizează: **«Avionul de luptă Skyhawk este la fel de temut ca șoimul în văzduh. Este prevăzut cu bombe, bombe cu bile, tunuri etc. Și totuși, prețul său de cost este mai puțin de jumătate din prețul avioanelor comparabile. Costul întreținerii sale este, de asemenea, mult mai mic».**

„În materie de armamente și tradiția constituie un argument — subliniază „Nouvel Observateur" Firmele vest-germane nu duc lipsă de aceasta. Iată o reclamă în acest sens : **«Rheinmetal fabrică de peste 65 de ani arme, sisteme de arme și muniții».** Titlul acestui anunț: **«Progres prin experiență»** într-o altă reclamă Rheinmetal prezintă figura aspră a unui soldat cu cască și mîna pe mitralieră : **«Mitraliera M.G.-3 este mai presus de ce era cîndva perfect (M.G.-2). Este o mitralieră polivalentă, ușor de minuit, ideală pentru lupta terestră».**

„Uneori se ajunge ca cel care fac reclama să lase deoparte orice urmă de tact — comentează mai departe „Nouvel Observateur". Un asemenea exemplu este anunțul firmei „BOEING — HELICOPTERS" pe o întreagă pagină din „Revista internațională pentru apărare". Fotografia înfățișează o fetiță vietnameză în brațele unui uriaș „G.I." (soldat american).

Trebuie să recunoaștem că cinismul fotografiei depășește orice limite. Un singur nume — Song My, pe lîngă alte zeci și zeci de sate masacrate, este suficient pentru a demasca ipocrizia fotografiei. În articolul din „Nouvel Observateur" se adaugă: „Într-un alt număr al „Revistei internaționale pentru apărare", o reclamă Boeing înfățișează un elicopter de același tip care, de data aceasta, **„surprinde, neutralizează și distruge dușmanul".** Cu alte cuvinte, scrie săptămînalul francez, elicopterul a curmat probabil viața chiar a aceluia care este tatăl gingașei fetițe...".

„Nouvel Observateur" consideră că faptele descrise sînt suficient de grăitoare pentru a mai necesita vreun comentariu. Cinismul cu care firmele de armament își fac reclamă pune într-o lumină necruțătoare întreaga semnificație a activității nefaste a negustorilor de moarte.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București Piața „Scînteii". Tel. 17 60 10 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.360